

DEFINITIEF

# 't Laar

Herzien Beeldkwaliteitplan

03 december 2009

's Heeren Loo 

**Zorginstelling:**  
's Heeren Loo



**gemeente Den helder**



**projectontwikkelaar:**  
Van Wijnen Projectontwikkeling Noord B.V.



**projectontwikkelaar:**  
Delta Forte B.V.



**stedenbouw en landschap:**  
BDP.Khandekar  
Stadsontwerp, Landschapsarchitectuur, Architectuur B.V.

# Inhoud

<b>1. Inleiding</b>	<b>04</b>
1.1 Omschrijving van de deelgebieden	05
1.2 Bestaande bebouwing	07
<b>2. Centrumgebied</b>	<b>08</b>
2.1 Informele architectuur in het centrum	10
2.2 Richtlijnen voor de bebouwing	11
<b>3. Inrichting openbare ruimte centrumgebied</b>	<b>16</b>
<b>4. Entrees</b>	<b>20</b>
<b>5. Woonbuurten</b>	<b>22</b>
5.1 Architectuur van de woongebieden	23
5.2 Wonen in het bos	24
5.3 Richtlijnen	25
5.4 Kleurenpalet per buurt	28
<b>6. Inrichting openbare ruimte van de woongebieden</b>	<b>34</b>
6.1 Profielen binnen de woonbuurten	35
6.2 Materialisatie openbare ruimte	36

# 1 Inleiding

Voor U ligt het Herziene Beeldkwaliteitplan voor 't Laar in Julianadorp (voorheen onderdeel van het document "Noorderhaven, V.O. Stedenbouwkundig plan en Beeldkwaliteitplan" dd. 25 april 2008). De naam van het terrein is inmiddels veranderd van Noorderhaven in 't Laar.

Het beeldkwaliteitplan is het kader voor de uitwerking en materialisatie van de bebouwing en de inrichting en materialisatie van de openbare ruimte. De randvoorwaarden die hierin zijn geformuleerd moeten zorgdragen voor een samenhangende en consistente uitwerking van architectuur en inrichting openbare ruimte. De vrijheid voor de uitwerking ligt binnen de geformuleerde richtlijnen, die waarborgen dat de gewenste sfeer en kwaliteit ook gerealiseerd wordt.

De aanleiding voor de herziening van het Beeldkwaliteitplan is tweeledig. Allereerst heeft er in de loop van 2008 en begin 2009 een kwaliteitsslag plaatsgevonden wat betreft de ruimtelijke kwaliteit van het centrum in 't Laar. Zie hiervoor ook het Herziene Masterplan 't Laar d.d. 31 augustus 2009 en de Herziening plankaart VO Stedenbouw 't Laar d.d. 03 december 2009.

Daarnaast is er ook nadrukkelijker gekeken naar de afstemming in beeldkwaliteit van de markt- en cliëntwoningen in de woonbuurten. Ook deze kwaliteitsslag maakt een aanpassing van het Beeldkwaliteitplan noodzakelijk.

Voor de helderheid van het plan is ervoor gekozen om de beeldkwaliteit per gebied te omschrijven. Per gebied wordt zowel de beeldkwaliteit van de bebouwing als ook van de openbare ruimte omschreven. Op die manier wordt een totaalsfeer gecreëerd waarin architectuur en landschap elkaar versterken.

Er zijn drie gebiedssferen: het centrumgebied, de entrees en de woonbuurten. Elk van deze gebieden heeft zijn eigen sfeer. Dit heeft te maken met de specifieke ligging ervan: Het centrum als centraal gelegen groene plek in het hart van 't Laar. Binnen deze groene ruimte zijn gebouwen met voorzieningen gesitueerd. De beide entrees vormen vooruitgeschoven posten voor wat komen gaat. En tot slot de vijf woonbuurten die als open plekken in de bosachtige omgeving liggen.



Herziening plankaart VO Stedenbouw 't Laar

## 1.1 Omschrijving van de deelgebieden

### Centrumgebied

De centraal gelegen open ruimte vormt het hart van 't Laar. Middenin dit groene, parkachtige gebied ligt, losjes in het groen, een informeel voorzieningencluster. Gekoppeld aan het Blok zijn vier nieuwe gebouwen informeel in het groen geplaatst en gegroepeerd rond een pleintje. Dit centraal gelegen 'dorpsplein' is geopend naar het park en de royale waterpartij. Bewoners van 't Laar kunnen elkaar hier ontmoeten. Daarnaast biedt het rond het centrum gelegen park diverse recreatiemogelijkheden, zoals een grote speelplek en een kinderboerderij.

In de nieuwe gebouwen is ruimte voor voorzieningen, cliëntwoningen en appartementen. De informele opzet van de bebouwing wordt versterkt, doordat de bouwhoogtes beperkt zijn. Ook de wisselende en knikkende rooilijnen dragen bij aan een informele sfeer. Parkeerplaatsten worden in kleine clusters rondom de gebouwen geplaatst.

### Entrees

De huidige entrees tot het gebied nodigen niet echt uit om het gebied te betreden. Om deze situatie te verbeteren worden de entrees verruimd (onder andere door de waterpartijen te vergroten) en wordt er zowel bij de west entree, als de zuid entree een markant woongebouw in het landschap geplaatst.

### Woonbuurten

De woningen liggen gegroepeerd in een aantal buurten rondom het centrumgebied. De buurten worden van elkaar en van de open polder gescheiden door groen met een bosachtig karakter. Elke woonbuurt is opgebouwd uit een mix van woningtypen. Hieronder vallen twee onder één kap woningen (geschakeld en half vrijstaand), vrijstaande woningen, patio-woningen en appartementen. De cliëntwoningen zijn verspreid over de woonbuurten. Elke buurt heeft een andere uitstraling, onder meer door materiaal- en kleurgebruik en doordat de buurten door verschillende architecten worden ontworpen. Doordat de buurten geopend zijn naar het centrumgebied, is elke buurt goed herkenbaar. Alle woonstraten monden uit in het bos en lopen daar verder in de vorm van een fijnmazig voetpaden netwerk. Ook met de fiets zijn de buurten onderling bereikbaar middels het informele 'fietsrondje'.



1. Paviljoen gebouw



2. Oude paviljoens



3. Centrale voorzieningen gebouw (Het Blok)



4. De school

*De oude gebouwen lijken veel op elkaar en hebben een overwegend zwaar en kubistisch karakter...*



5. Gebouw De Brug



6. Gebouw De Brug

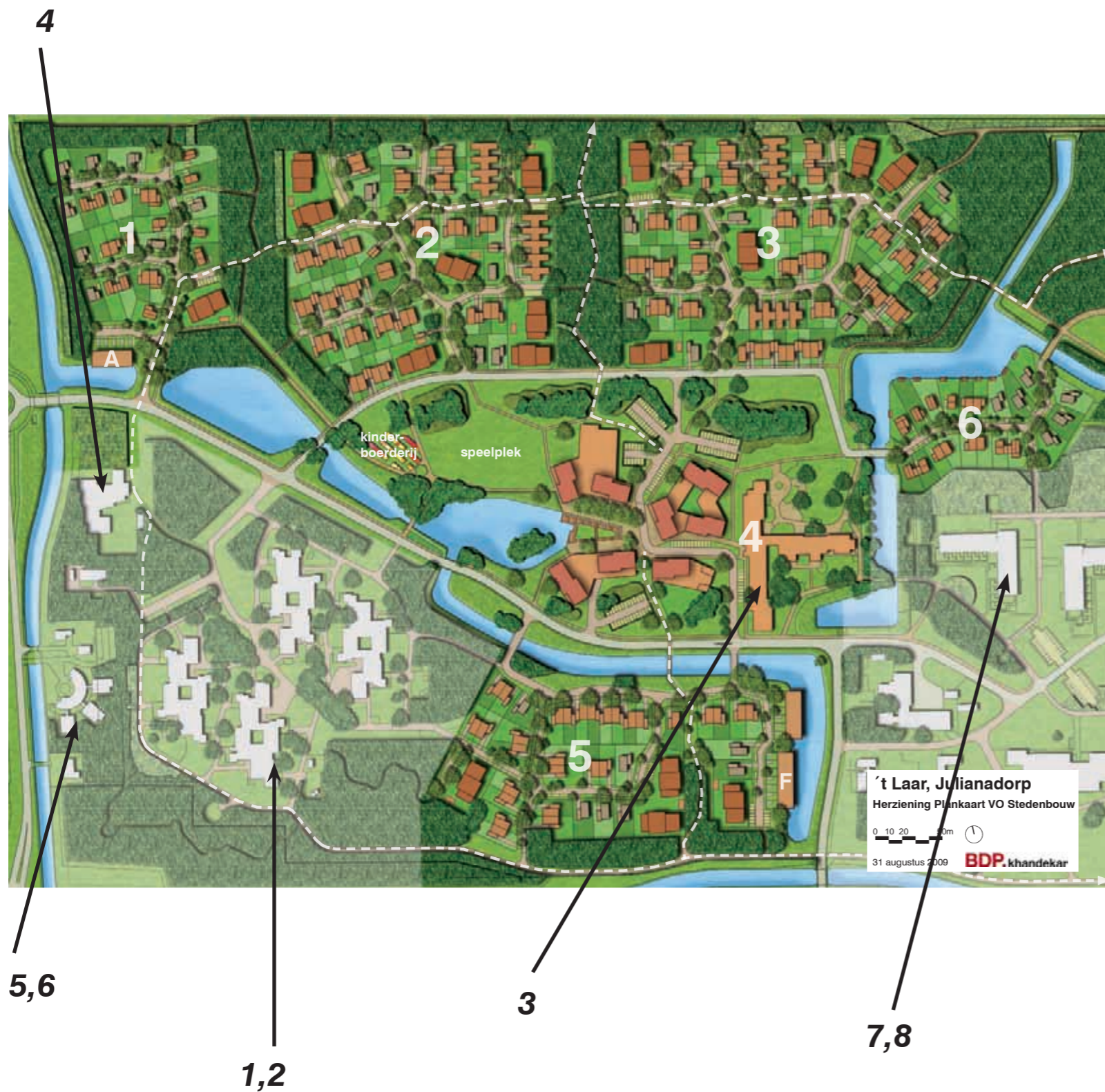


7. De nieuwe paviljoens



8. De nieuwe paviljoens

*De nieuwe gebouwen, zoals paviljoens en het gebouw de Brug, hebben daarentegen een veel lichtvoetiger karakter waarmee ze goed aansluiten bij de beeldvorming van de nieuwe woonbuurten en het centrumgebied.*



## 1.2 Bestaande bebouwing

De bestaande gebouwen lijken veel op elkaar ondanks het verschil in functie of plek. De gebouwen hebben een kubistisch karakter met overwegend gebruik van lichtbruine baksteen en wit plaatmateriaal. Door het zware karakter staan de gebouwen nogal 'hard' in het landschap. Recente nieuwbouwprojecten op het terrein zijn De Brug en een cluster van nieuwe paviljoens ten oosten van het centrumgebied in 't Laar. De gebouwen staan in de open gebieden in het bos, net als de toekomstige woonbuurten. De nieuwe gebouwen hebben een duidelijk ander karakter dan de oude gebouwen. Ze zijn veel lichtvoetiger; dit komt door het gebruik van kappen, dakoverstekken, horizontale raampartijen en het gebruik van natuurlijke gedekte tinten. Daarmee sluiten deze gebouwen aan bij de voorgestelde beeldkwaliteit van de woonbuurten. Ook voor het centrumgebied en de entreegebouwen wordt een luchtiger/ lichtvoetiger karakter voorgestaan.

## 2 Centrumgebied

### Een informeel centrum in het groen

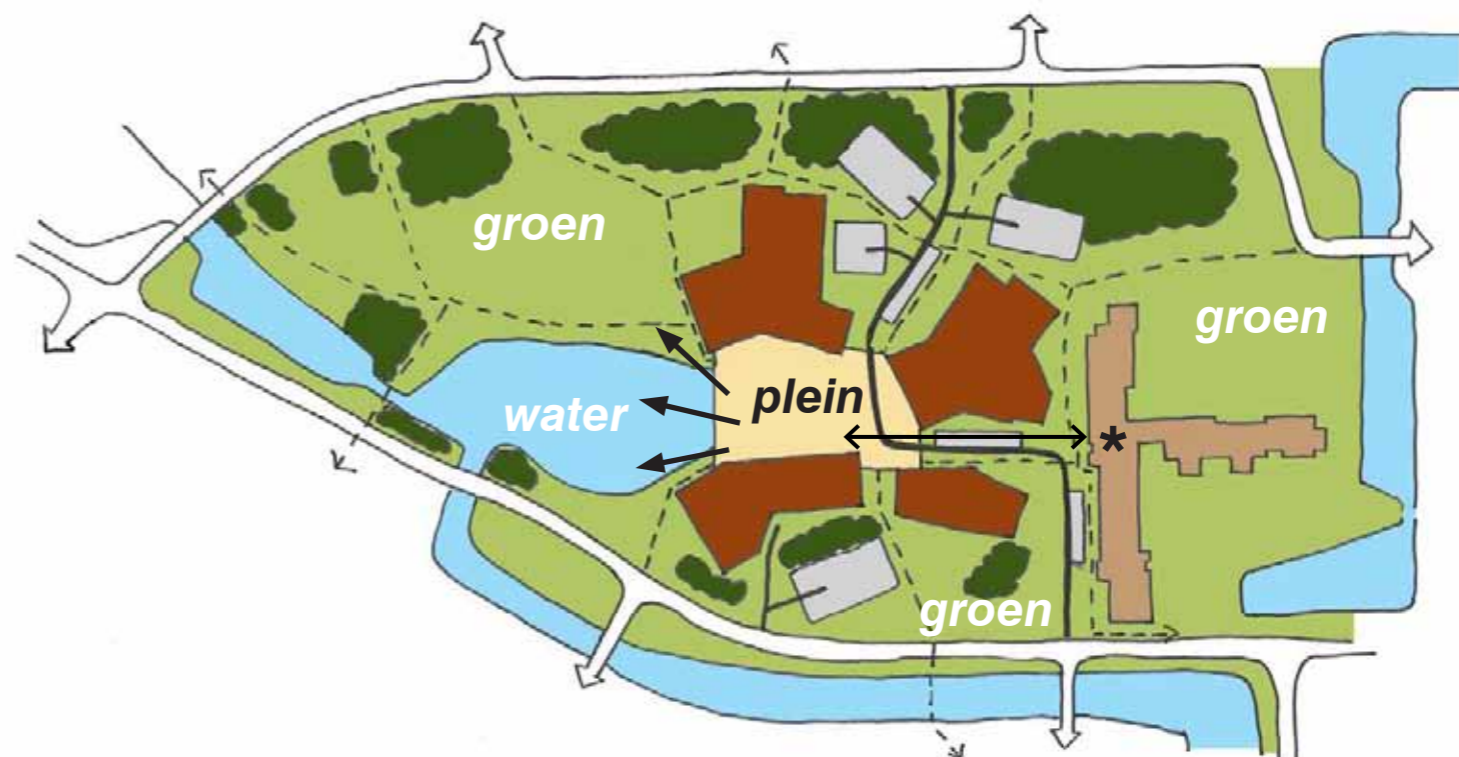
Het centrumgebied ligt midden in 't Laar, te midden van de woonbuurten, die er als een krans om heen liggen. Het centrumgebied wordt aan de noord, west en zuidzijde begrensd door de ontsluitingsweg waaraan de woonbuurtjes gekoppeld zijn. Aan de oostzijde vormt een watergang de grens van het centrumgebied.

Het centrumgebied bestaat uit een grote parkachtige ruimte waar middenin een cluster van gebouwen ligt waarin voorzieningen en woningen zijn ondergebracht. Vier nieuwe gebouwen zijn losjes in het groen geplaatst en gegroepeerd rond een centraal gelegen 'dorpsplein'. Het plein is aan één zijde, de westkant, geopend naar het groen en de grote waterpartij. Het plein heeft een directe zichtrelatie met de centrale entree van het bestaande gebouw 'Het Blok'. De nieuwe gebouwen hebben een informeel karakter door de gevarieerde, soms knikkende, rooilijnen. Ook de geleiding van de bouwmassa's bovenop de plint geeft de bebouwing een passende schaal.

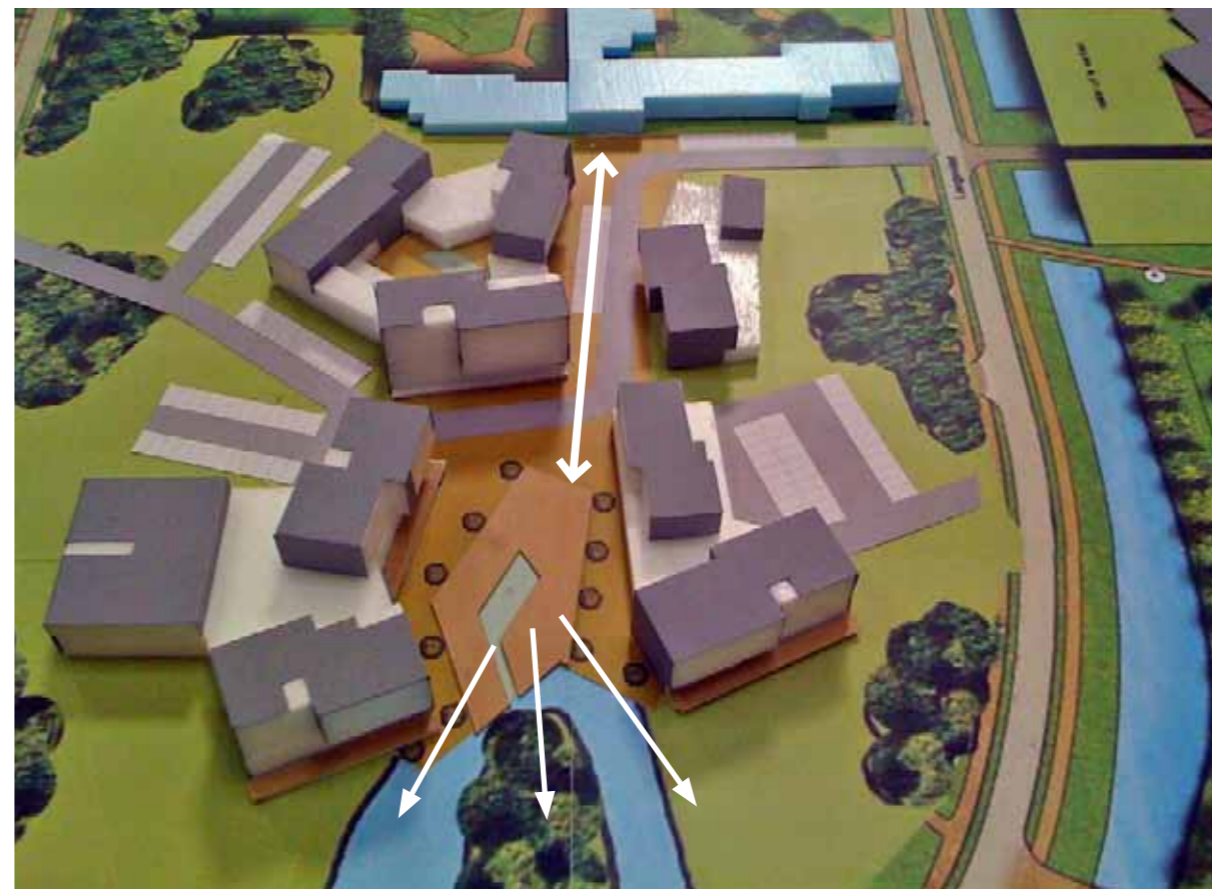
De centrumvoorzieningen worden ontsloten door een dwarsverbinding tussen de wegen die de woonbuurtjes ontsluiten. Alle gebouwen in het centrumgebied liggen langs deze noord-zuidverbinding en zijn zo goed bereikbaar. De weg heeft een slingerend verloop, wat aansluit bij het informele karakter van het centrum. Om aan te sluiten bij de informele sfeer is ook de parkeerplaats verdeeld in kleinere clusters die gekoppeld zijn aan de noord-zuidverbinding. Vermeden dient te worden dat er grootschalige parkeervelden ontstaan.

Vanuit het groene centrumgebied loopt een fijnmazig voetpadennetwerk naar de omringende woonbuurten. Het centrumgebied is daardoor ook voor voetgangers goed bereikbaar. Ook is er een fietsroute naar de omliggende woonbuurten.

In de Herziene Plankaart VO stedenbouw is de positie van de gebouwen en het centrum en het daarin opgenomen programma globaal aangeduid. In dit Beeldkwaliteitplan zijn een aantal richtlijnen opgesteld, waaraan de bebouwing bij verdere uitwerking moet voldoen. Zo is het Beeldkwaliteitplan flexibel om in te spelen op veranderende inzichten, maar zijn toch de belangrijkste randvoorwaarden en kwaliteiten gewaarborgd.

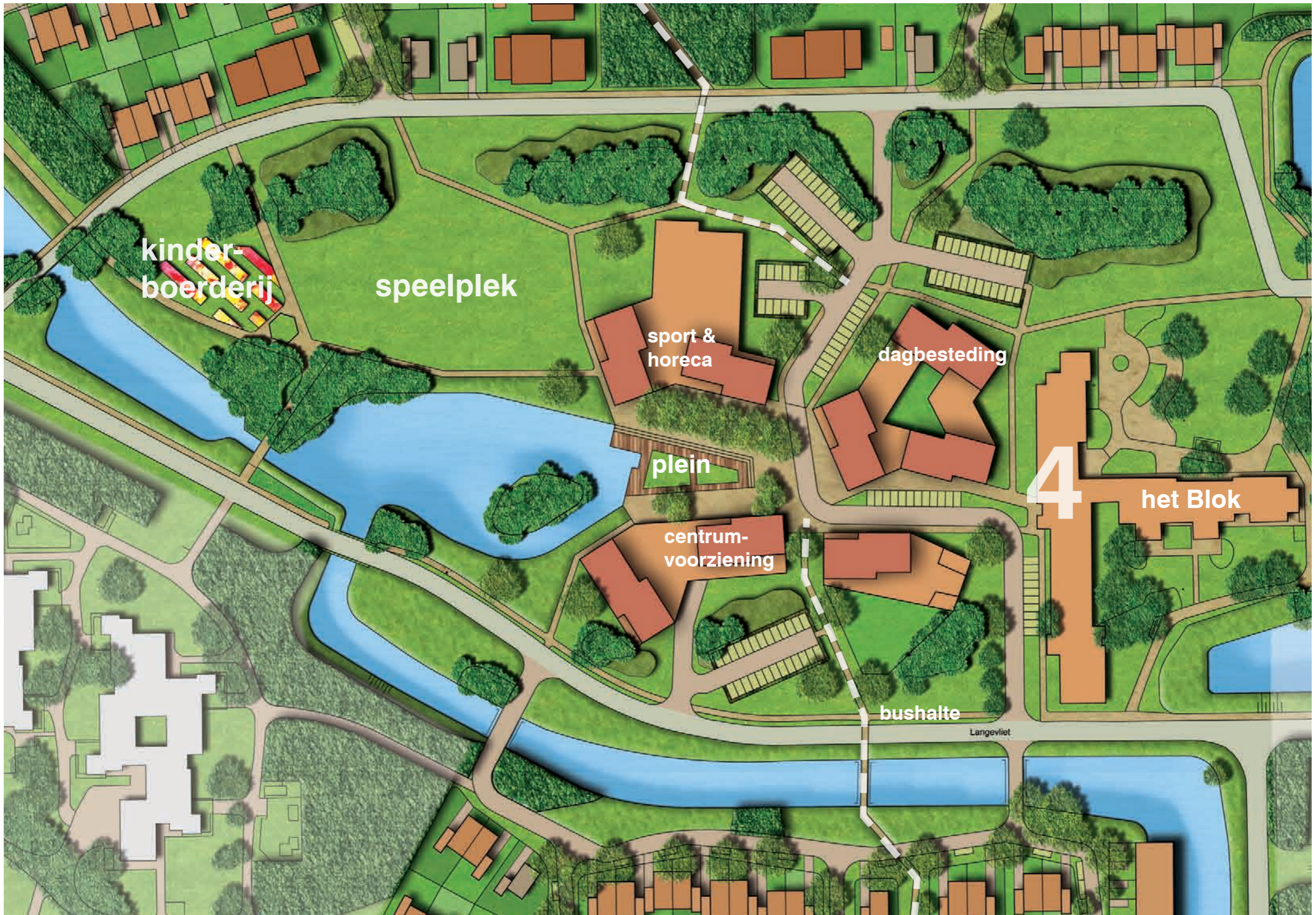


Middenin het groen ligt het voorzieningencluster. De gebouwen zijn 'losjes' geplaatst rond een pleintje dat geopend is naar het groen en het water.



Een cluster van 'losjes' geplaatste gebouwen ligt midden in het groen. De gebouwen vormen een ensemble en hebben een informele uitstraling (afbeelding HVDN architecten).





Mogelijke uitwerking van het centrumgebied.

## 2.1 Informele architectuur in het centrum

Van de huidige gebouwen met voorzieningen blijft alleen Het Blok bestaan. Dit gebouw huisvest kantoren en enkele (gezondheids)-voorzieningen. De Lier, het Tij en de zusterflat zullen worden gesloopt. In de plint van de nieuwe gebouwen zullen diverse voorzieningen ondergebracht worden zoals een zwembad, sporthal, winkelvoorziening en restaurant. Ook ruimtes voor de dagbesteding van cliënten maken deel uit van het voorzieningenprogramma en zullen zowel in de plint als ook daarboven gerealiseerd worden. Winkelvoorzieningen, horeca etc. zijn buurtvoorzieningen ten behoeve van de bewoners in 't Laar. Deze worden waar mogelijk, als vorm van dagbesteding, gerund door bewoners van de zorginstelling. Boven de voorzieningenplint worden appartementen en cliëntwoningen gerealiseerd. Deze woningen zijn gericht op het omliggende groen en/of het centrale plein.

Door hun ligging in het groen zijn de centraal gelegen gebouwen vanaf alle kanten goed zichtbaar in 't Laar. Het karakter en de uitstraling van deze gebouwen is dan ook van groot belang. In elk geval moet het ontstaan van achterkanten voorkomen worden. De gebouwen moeten een alzijdig karakter hebben en reageren op hun context. Dit wil zeggen dat de schaal van de bebouwing moet passen bij de plek waar ze staan. De gebouwen in het centrum vormen een ensemble met een informeel karakter. De schaal, ligging en vormgeving van de bebouwing in het centrum is duidelijk te onderscheiden van de bebouwing in de woonbuurten. Het heeft dan ook de voorkeur dat de gebouwen in het centrum door één architect ontworpen worden, zodat de gebouwen duidelijk een familie vormen.

Echter binnen dit ensemble is variatie wenselijk, zodat een passende schaal en maat ontstaan. Verspringende en knikkende rooilijnen dragen bij aan een informeel karakter. Daarnaast zullen de bouwmassa's verticaal geled worden.

Ook dient voorkomen te worden dat de gebouwen een te massieve, zware uitstraling krijgen. Om een lichtvoetig karakter te bewerkstelligen kunnen verschillende architectonische middelen, zoals insnijdingen of kaders, ingezet worden. Hierdoor ontstaat er afwisseling tussen zwaar en luchtig, open en gesloten. Daarnaast zal ook variatie in materialisering en/of kleurstelling bijdragen aan een informele sfeer.

De overgang tussen openbaar en privé ruimte verdient bijzondere aandacht. Middelen om deze overgang goed vorm te geven zijn bijvoorbeeld balkons, veranda's, entrees, patio's etc.



*Rondom het plein liggen gebouwen met voorzieningen in de plint en woningen erboven.*



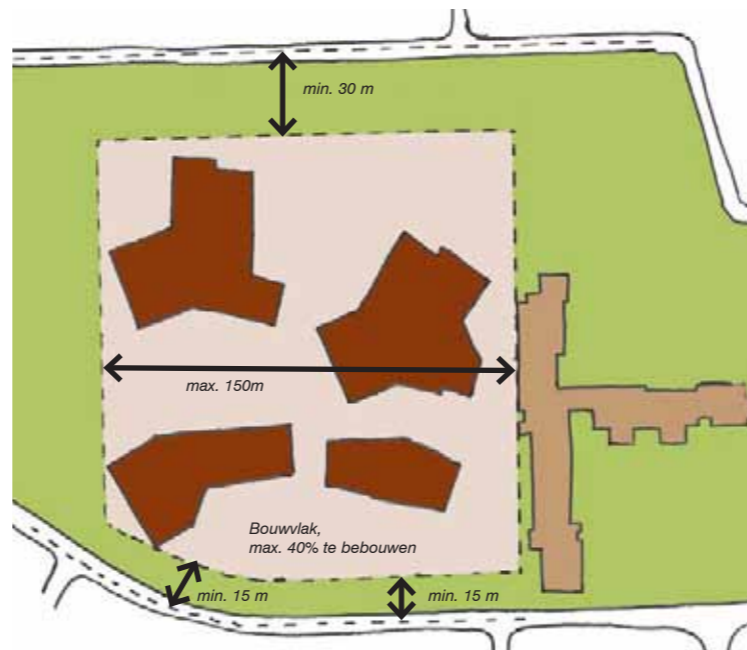
*De voorzieningen zijn geclusterd rond een gezellig, groen plein. De horecagelegenheid heeft een zonnig terras.*



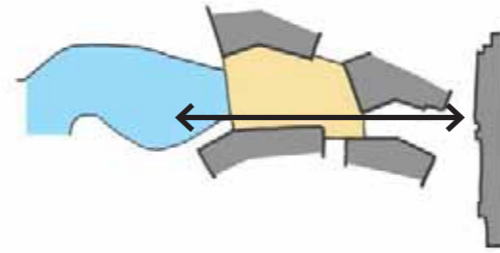
*Grotere volumes zijn verticaal geled in kleinere volumes, zodat zij passen bij het informele beeld.*



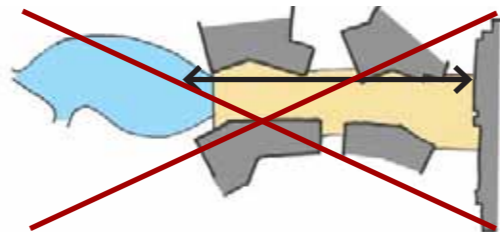
Het plein wordt aan drie zijden begrensd door de nieuwe gebouwen. Aan de westzijde opent het plein zich naar de grote vijver.



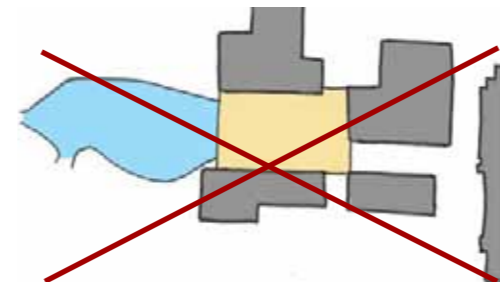
De nieuwe gebouwen moeten binnen het hierboven aangegeven bouwvlak, gesitueerd worden, zodat er rondom ruimte is voor groen.



De vier gebouwen omsluiten een plein aan drie zijden, vanaf het Blok is er een zichtlijn richting het water.



Voorkomen dient te worden dat er een langgerekt plein ontstaat vanaf het Blok naar het water.



Een orthogonale opzet waarbij rooilijnen van gebouwen in elkaars verlengde liggen is niet toegestaan.

## 2.2 Richtlijnen voor de bebouwing

### Plaatsing bebouwing

- Van belang is dat het centrumgebied omgeven is door groen. Daarom is een bebouwingsvlak aangegeven: De afstand van de gebouwen tot aan het hart van de ontsluitingsweg aan de noordzijde is minimaal 30 m. De afstand van de gebouwen tot aan het hart van de ontsluitingsweg aan de zuidzijde is minimaal 15 m. De gebouwen moeten binnen een afstand van 150 m van de meest westelijke gevel van het Blok liggen.

- Van het bouwvlak dat zo ontstaat (ca. 23.000 m<sup>2</sup>), mag maximaal 40% bebouwd worden.

- Binnen het bouwvlak worden vier gebouwen zodanig geplaatst, dat zij aan drie zijden een plein omsluiten dat geopend is naar het water (aan de westzijde).

- Vanuit het Blok is er een zichtlijn naar het water over dit plein, langs de nieuwe gebouwen.

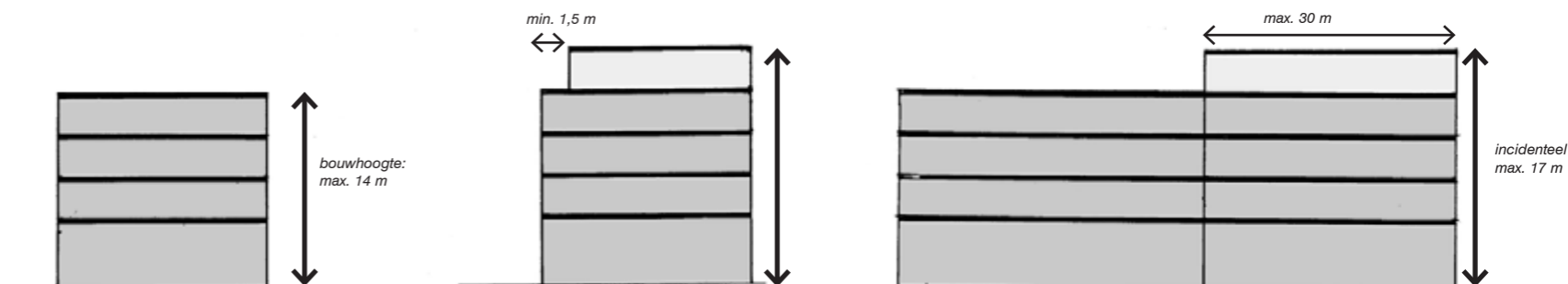
- Ten behoeve van een informele sfeer verspringen en/of knikken de rooilijnen van de gebouwen. Doorlopende rooilijnen, waardoor gebouwen in elkaars verlengde komen te liggen, zijn niet toegestaan. Ook een strakke orthogonale opzet is niet toegestaan, omdat dit ten koste zou gaan van een informele uitstraling.

- Bij de plaatsingen van gebouwen wordt er zoveel mogelijk rekening gehouden met aanwezige, waardevolle bomen.

### Bouwhoogte

- De maximale hoogte van gebouwen in het centrum is 14 m.

- Enkele uitzonderingen zijn toegestaan indien deze bijdragen aan het gevarieerde beeld. Incidenteel is een gebouwhoogte van 17 m toegestaan, mits de bovenste laag minimaal 1,5 m terugligt of slechts één gebouwdeel met een maximale lengte van 30 m deze hoogte heeft (zie ook bouwmassa).



De maximale bouwhoogte is 14 m. Een incidentele opbouw tot 17 m is toegestaan mits de bovenste laag 1,5 m terugligt óf slechts één 'segment' van een gebouwdeel (maximale lengte 30 m) deze hoogte heeft.

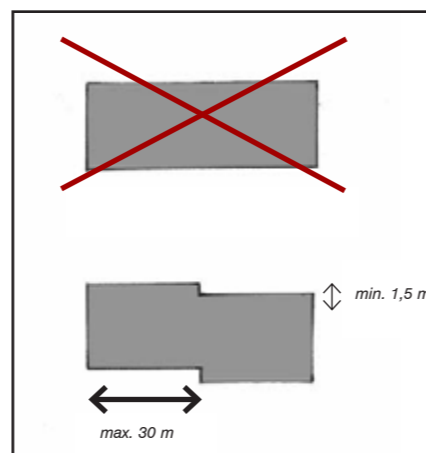
### Bouwmassa

- De gebouwen hebben een alzijdig karakter en zijn georiënteerd op het plein en de zichtas vanaf het Blok naar het water. Achterkanten dienen vermeden te worden. Bij voorkeur bevinden zich aan alle zijdes van het gebouw entrees naar voorzieningen en/of woningen.

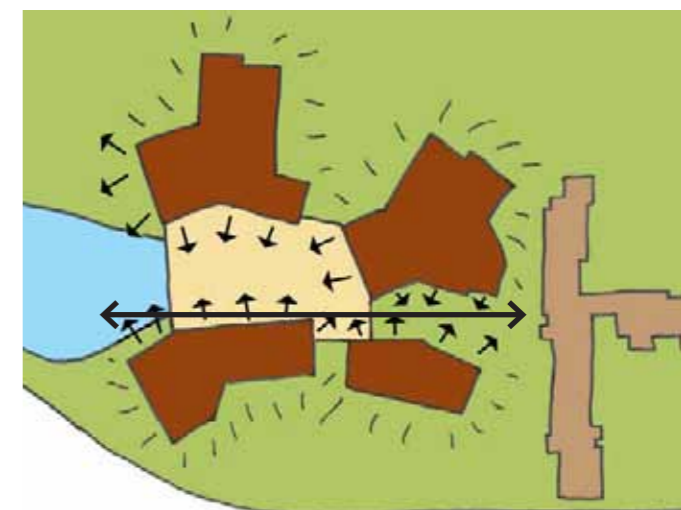
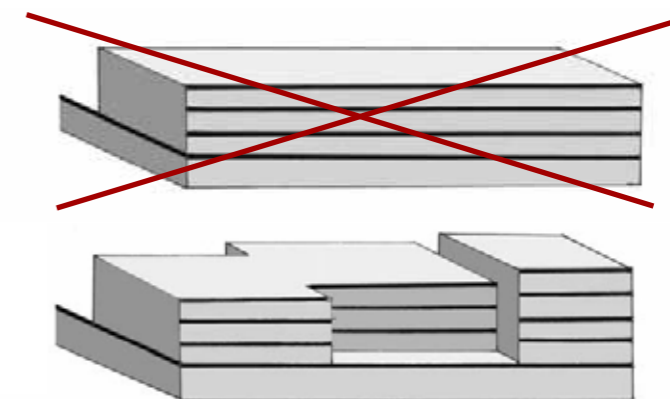
- Ten behoeve van een in 't Laar passende schaal en maat is een verticale geleding van de hoofdmassa's verplicht. Indien een gebouwdeel meer dan 30 m lang is, dan dient er minimaal één verspringing van minimaal 1,5 m te zijn of een duidelijke knik in de bouwmassa.

- De gebouwen in het centrum vormen een ensemble. De gebouwen hebben zoveel mogelijk dezelfde opbouw. Zogenaamde 'platte koeken' (d.w.z. alleen maar één-laagse gebouwen) dienen te worden vermeden.

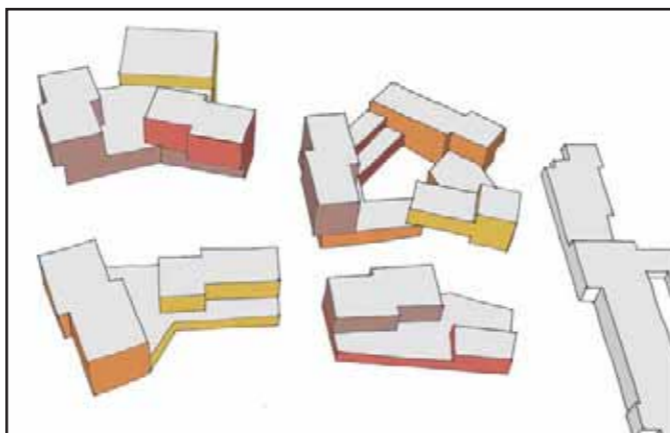
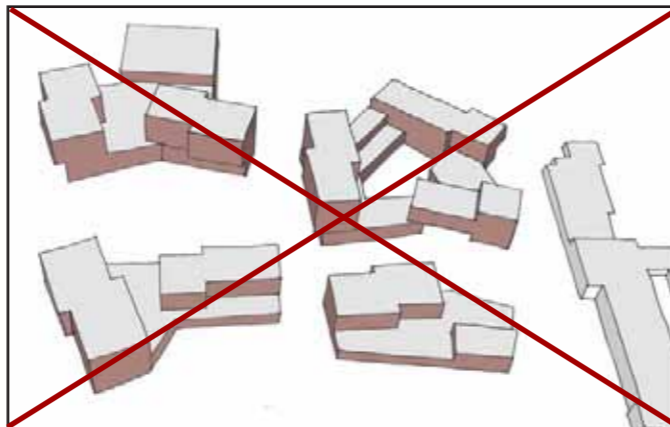
- Ten behoeve van een goede overgang tussen openbaar en privé zijn aan alle zijdes veranda's, balkons, patio's, entrees etc. toegestaan, mits geïntegreerd in het hoofdvolume.



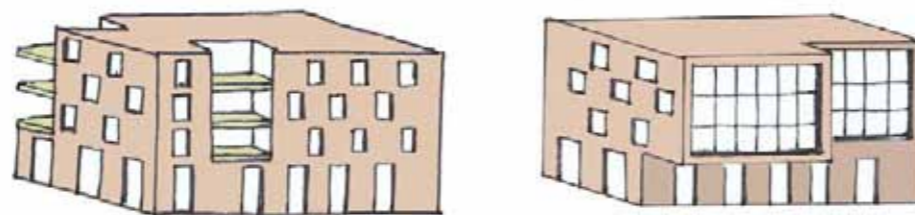
Hoofdmassa's langer dan 30 m zijn geled door bijvoorbeeld een verspringing van minimaal 1,5 m.



De gebouwen hebben een alzijdig karakter en zijn georiënteerd op het plein en de zichtas vanaf het Blok naar het water.



Variatie in materiaalgebruik en/of kleurstelling van de gebouwen draagt bij aan een informele uitstraling van het centrumgebied.



De bebouwing heeft een lichtvochtig karakter. Dit kan o.a. bereikt worden door het toepassen van overstekken, 'ingesneden volumes' of kaders.

### Buitenruimtes

- Privé tuinen (met hoge erfafscheidingen) zijn strikt niet toegestaan!

- Balkons, serres en veranda's zijn toegestaan indien deze geïntegreerd zijn in het gebouw en onderdeel zijn van de architectuur.

### Bergingen

- Bergingen zijn geïntegreerd in het hoofdvolume of aan de binnenzijde van een bouwblok geplaatst.

- Bergingen zijn meeontworpen met de architectuur van het gebouw.

- Losgeplaatste bergingen in het openbaar gebied zijn strikt niet toegestaan.

### Materialisatie

- De materialisatie en kleurstelling van de gebouwen is duidelijk op elkaar afgestemd. Bij voorkeur worden de gebouwen door één architect ontworpen.

- Er wordt gevarieerd met de materialisatie en kleurstelling van de gebouwen ten behoeve van een informeel beeld. Het is niet toegestaan om bij alle gebouwen in het centrum hetzelfde materiaal met dezelfde kleurstelling toe te passen.

- De gebouwen hebben een open en informeel karakter. Volledig gesloten gevels zijn niet toegestaan.

- Natuurlijke materialen in gedekte tinten en glas bepalen het beeld van de nieuwbouw in het centrum.

- De nieuwe gebouwen hebben een lichtvochtig karakter. Voorkomen moet worden dat de gebouwen een 'zwaar, massief' uiterlijk krijgen. Door bijvoorbeeld kaders of 'insnijdingen' toe te passen ontstaat er afwisseling tussen zwaar en licht, open en gesloten en krijgen de gebouwen een lichtvochtig karakter.

Sfeerbeelden architectuur



*Geleding van bouwmassa's*



*Overgang privé openbaar*



*Luchtigheid, open- en geslotenheid*





Schetsimpressie centrumgebied (afbeelding HVDN architecten)

### 3 Inrichting openbare ruimte centrumgebied

Het centrumgebied wordt aan de noord-, west- en zuidzijde omsloten door de twee belangrijkste ontsluitende wegen van 't Laar en de watergang aan de oostzijde. Het plein vormt het hart van het centrumgebied. Als een soort spinnenweb lopen vanaf het plein voetpaden naar alle omliggende buurtjes. Aan de westzijde van het plein liggen de 'groene' verblijfsplekken; de grote vijver, het speelveld en de kinderboerderij. Een kronkelende weg verbindt de gebouwen, parkeerveldjes en het plein op een informele manier met elkaar. De bestaande te handhaven boomgroepen die aan de rand van het centrale gebied liggen worden geaccentueerd door deze met bloeiende heesters te omzomen. Op deze wijze ontstaat een verschil met de meer natuurlijke bossages in de rest van Noordenhaven. In het centrumgebied worden verder op strategische plekken losse dennen geplant om het groene karakter te vergroten. De dennen zijn een verwijzing naar de nabij liggende duinen en geven in de winter een groen beeld.



*Het plein (A) als hart van het centrumgebied met de paden als spinnenweb richting buurtjes. Aan de westzijde de 'groene' functies; grote vijver (B), speelveld (C) en kinderboerderij (D). Het centrumgebied wordt omzoomd door boomgroepen met bloeiende heesters. Los 'gestrooide' Grove Dennen leveren het centrumgebied ook in de winter een groen beeld.*



**16** *Het speelveld zal als trapveld functioneren.*



*Bloeiende heesters omzomen de bestaande boomgroepen.*



*Grove Dennen geven het centrumgebied een groen uiterlijk in de winter.*





De parkeerveldjes zullen worden omsloten door lage hagen van veldesdoorn, zodat het parkeren minder in het zicht is.



Het middendeel van het plein is verdiept, waardoor het een beslotener karakter krijgt en aansluit op de lager gelegen vijver.



Sfeerimpressie van het verlaagde middendeel van het plein



Terrassen verhogen de levendigheid.

### Het plein e.o.

Rond het plein is een concentratie van voorzieningen, waaronder ook horeca waardoor het plein een belangrijke ontmoetingsplek in 't Laar vormt. Het plein krijgt een groene uitstraling en zal ruimte bieden aan een terras en een speelplek. Het groene middendeel van het plein is verdiept waardoor het een beslotener karakter krijgt en goed aansluit op de lager liggende vijver. Hier kan bijvoorbeeld een bloementuin worden gesitueerd.

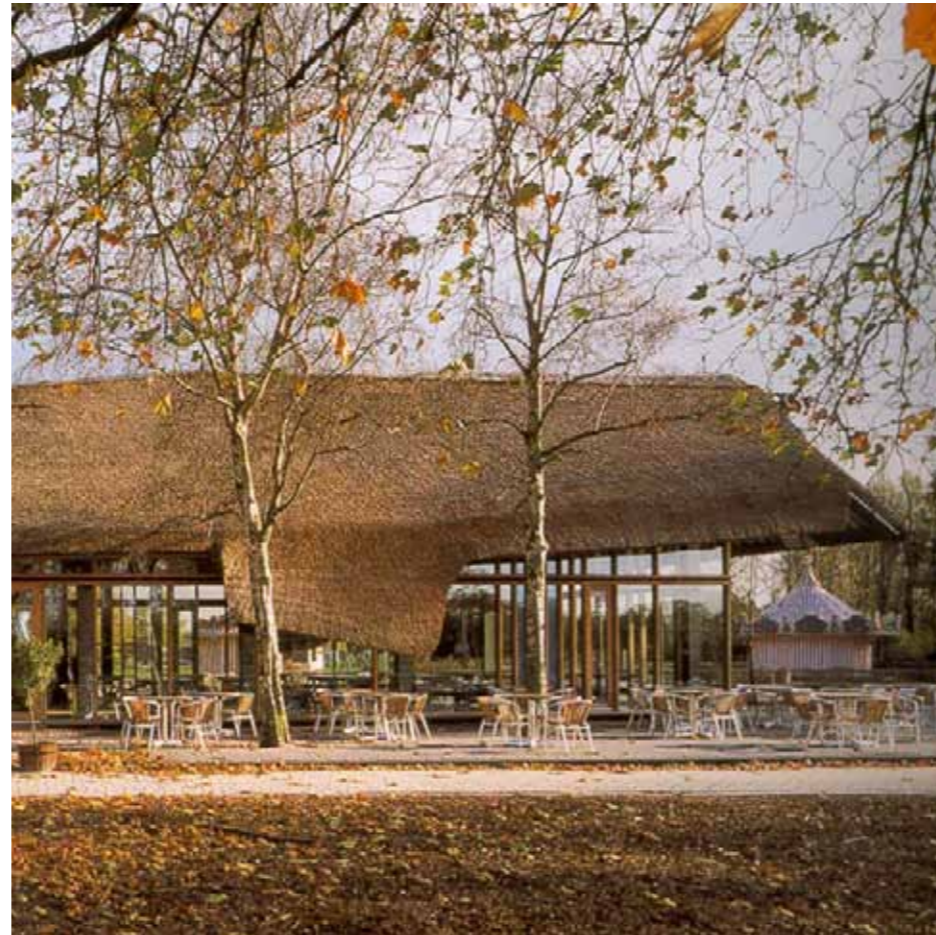
Het plein wordt bestraat in een bijzondere gebakken klinker. De nieuwe bouwblokken rond het plein worden door paden in donkerbruine gebakken klinkers met elkaar, de parkeerplekken en de omgeving verbonden. De parkeerplekken zullen worden opgesloten in lage hagen van Veldesdoorn.



Op het verlaagde middendeel van het plein kan bijvoorbeeld een bloementuin gerealiseerd worden.

### De kinderboerderij

De kinderboerderij ligt in de westelijke hoek van het centrumgebied, aansluitend op het huidige paviljoentje met rieten dak. Bij de inrichting moet rekening worden gehouden met de bruikbaarheid voor de cliëntbewoners. De kinderboerderij krijgt een groen karakter waarbij getracht wordt de bestaande bomen te integreren in de opzet. Hekken en paviljoentjes zullen zoveel mogelijk in natuurlijke materialen (bijv. hout of riet) worden uitgevoerd en hebben een bijzondere vormgeving. De kinderboerderij kan gecombineerd worden met een speciale voel- of geurtuin welke voor zowel cliënten als buurtbewoners aantrekkelijk is.



*De paviljoens zijn zo vormgegeven, dat ze passen bij de groene omgeving.*



*Bestaande bomen worden waar mogelijk geïntegreerd in de kinderboerderij.*



*Een voel- en geurtuin kan met de kinderboerderij worden gecombineerd.*



### **De vijver**

De nieuwe vijver heeft flauwe 'gazon-oeveren' zodat langs het water kan worden gerecreëerd. Langs de paden langs de vijver staan lage hekjes om 'cliëntbewoners' bij het water weg te houden. Het eiland krijgt als contrast juist natuurlijke oevers. Op de plek waar vijver en plein elkaar raken is een bijzondere plek dicht bij het water. Een vlonder bij het water welke ook geschikt is voor cliëntbewoners vormt hier een verblijfsplek.



*Recreëren aan de nieuwe vijver is goed mogelijk dankzij de flauwe 'gazon-oeveren'.*



*Een mooie vlonder vormt de schakel tussen het plein en de vijver.*



## 4 Entrees

De entrees naar 't Laar bevinden zich aan de zuid- en westzijde van het plangebied. Op dit moment hebben deze entrees een groen karakter, maar bij binnenkomst is nu niet duidelijk dat in feite een woongebied wordt binnengegaan. Dit geldt vooral voor de zuidelijke entree die nu erg nauw en rommelig is. Door de watergang naar binnen te trekken ontstaat er meer openheid, zonder dat het groene karakter verloren gaat. Om de entrees te benadrukken komt er zowel bij de zuidelijke als westelijke entree een bijzonder woongebouw (met appartementen of grondgebonden woningen). Deze zijn duidelijk verwant aan elkaar en worden daarom bij voorkeur door één architect ontworpen. De entrees zijn voorposten voor wat komen gaat. Daarom is de architectuur van de entreegebouwen duidelijk verwant aan de architectuur in het centrumgebied.

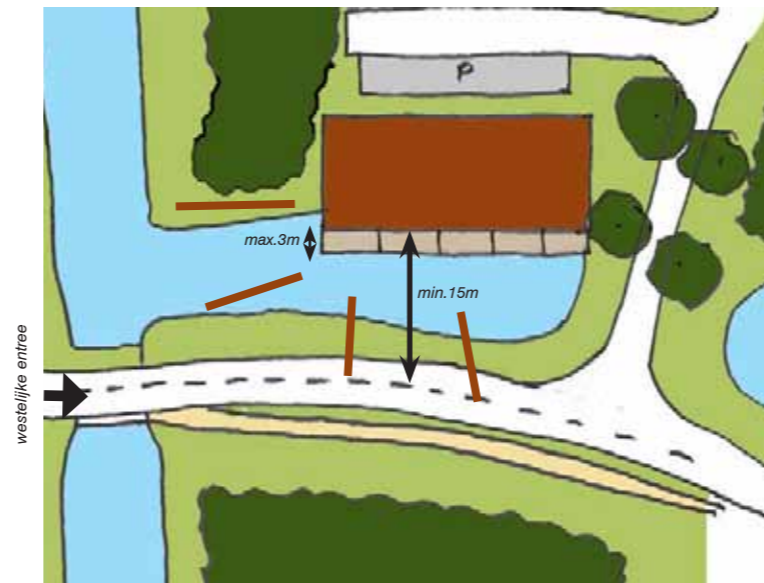
De entrees vormen de eerste ontmoeting in 't Laar. Het is dan ook belangrijk dat deze gebouwen in een markante, bijzondere architectuur worden uitgevoerd, zodat zij uitnodigen om eens verder te kijken in 't Laar. De gebouwen staan in, aan of hangend over het water, zodat de landschappelijke ligging wordt versterkt. De gebouwen hebben zowel wat betreft de massa als ook in de gevelindeling een duidelijk horizontaal karakter en begeleiden zo de binnenkomst in 't Laar. De gebouwen hebben een lichtvoetig en transparant karakter en worden gematerialiseerd met natuurlijke materialen in gedekte tinten.

### Plaatsing bebouwing

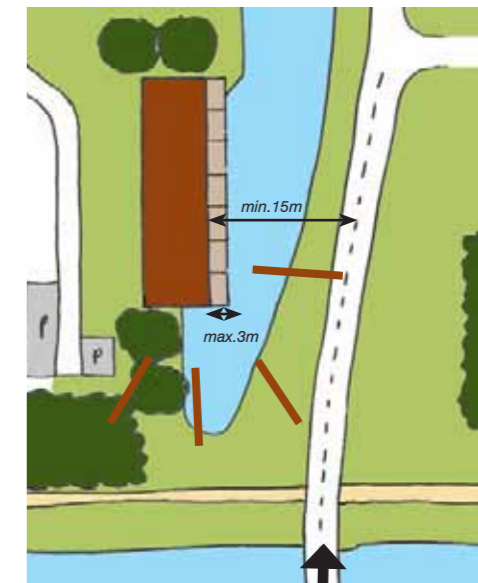
- De woongebouwen zijn deels in, boven of aan het water geplaatst.
- De oriëntatie van de bebouwing is evenwijdig aan het water en de entreeweg.
- De gebouwen staan ruim van de weg af (minimaal 15 m uit het hart van de weg) om ruimte te bieden aan de entree en de waterpartij.

### Bouwhoogte

- De maximale bouwhoogte voor de entreegebouwen is 14 m.



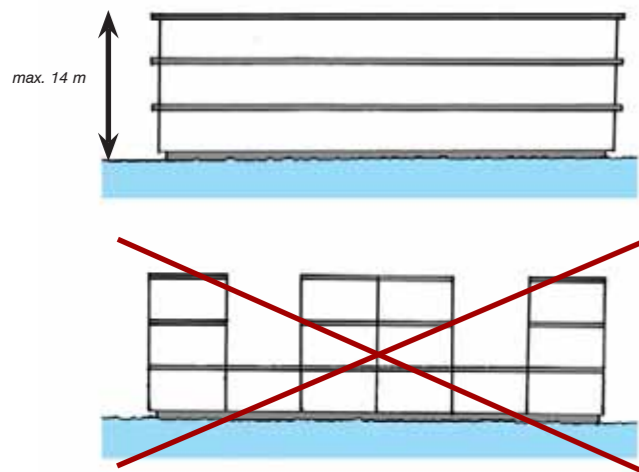
*Bij de westelijke entree wordt het water naar binnen getrokken en een woongebouw gerealiseerd aan of in het water.*



*Ook bij deze zuidelijke entree wordt het water naar binnengehaald en wordt er een woongebouw gerealiseerd.*



*De entreegebouwen zijn op een goede manier ingebed in de landschappelijke omgeving.*



Bij de entreegebouwen bestaan uit één (gelede) massa; losse huisjes zijn niet toegestaan. De maximale bouwhoogte is 14 m.



De gebouwen hebben een 'overhoekse' open oriëntatie aan het water.

#### Bouwmassa

- Het hoofdvolume bestaat uit één, eventueel gelede, massa. Losse huisjes zijn niet toegestaan.
- De entreegebouwen kennen een duidelijk horizontaal karakter. Dit komt tot uiting in zowel de massaopbouw als in de gevelindeling
- De gebouwen hebben een alzijdig karakter.
- Buitenruimtes aan de waterzijde zijn alleen toegestaan indien deze geïntegreerd zijn in het gebouw en onderdeel zijn van de architectuur. De buitenruimte aan de waterzijde is maximaal 3 m diep.

#### Bergingen

- Bergingen zijn geïntegreerd in het hoofdvolume.

#### Materialisatie

- De gebouwen hebben een open en transparant karakter.
- Voor de materialisatie worden natuurlijke materialen in gedekte kleuren gebruikt.
- De entreegebouwen zijn duidelijk verwant aan elkaar en bij voorkeur door één architect ontworpen.

#### Erfscheidingsen

- De erfseiding van de buitenruimte is mee ontworpen en is onderdeel van de architectuur. De erfseidingen zijn zodanig ontworpen dat er voor bewoners geen aanleiding is om schuttingen toe te voegen.

#### Parkeren

- Zowel bewoners als bezoekers parkeren in de openbare ruimte in nabijheid van het gebouw. Indien grondgebonden woningen gerealiseerd worden, is een parkeerplaats op eigen terrein toegestaan, mits niet zichtbaar vanaf de entree naar 't Laar.
- Voor alle parkeerplaatsen geldt dat deze niet zichtbaar mogen zijn vanaf de entree naar 't Laar.



De entreegebouwen hebben een duidelijk horizontaal karakter. Buitenruimtes zijn meeontworpen.



De erfafscheidingsen zijn meeontworpen met de architectuur van het gebouw.

## 5 Woonbuurten

'Wonen in het bos' is het thema voor de woonbuurten binnen 't Laar. Rondom het centrum van 't Laar liggen vijf woonbuurten. Deze woonbuurten hebben een zijde die aan de centrale ruimte grenst. Hierdoor zijn de buurten goed zichtbaar (niet verstopt in het bos). Deze 'rand' is net zo informeel als de rest van de woonbuurt. Aan deze zijde bevindt zich de hoofdentree tot de woonbuurt. Alle andere zijdes van de woonbuurten zijn omgeven door bos. Belangrijk uitgangspunt is dat het bos overal waarneembaar moet zijn vanuit de woonbuurt. De woonbuurten zelf krijgen een informeel karakter.

Deze uitgangspunten hebben geleid tot een ontsluitingsstructuur met 'nerven'. Elke buurt heeft een hoofdnerf waar de nerven (woonstraatjes) op aantakken. De korte woonstraatjes (in principe niet langer dan 75m) en de knikken binnen de straatjes zorgen voor een informele ontsluitingsstructuur. Dit wordt versterkt doordat de wegen uitkomen op de bosrand, waar de wegen doorlopen als voetpaden. De hoofdnerf krijgt op enkele punten een ruimer profiel, zodat een verblijfsgebied (speelplek) ontstaat.

Binnen elke woonbuurt bevindt zich een mix van verschillende woningtypen. Voor de herkenbaarheid van de buurten is het van groot belang dat elke buurt een eigen uitstraling krijgt. Een buurt is een ensemble, waarbinnen de verschillende woningen één familie vormen (5.1). Gemeenschappelijk thema voor alle woonbuurten is 'wonen in het bos' (5.2). Om het thema 'wonen in het bos' tot uitdrukking te brengen zijn er een aantal richtlijnen opgesteld voor de bebouwing (5.3). Ook is er voor elke buurt een kleurenpalet opgesteld, dat enerzijds de samenhang binnen de buurt en anderzijds de herkenbaarheid van de verschillende buurten waarborgt (5.4).



- 1 De woningen zijn gevarieerd geplaatst in kleine groepen, die omgeven zijn door hagen.
- 2 De wegen zijn georiënteerd op het omliggende bos. De wegen worden doorgezet in paden.
- 3 De wegen zijn smal en geknikt waarmee ze ook een natuurlijke verkeersremmer zijn. De wegen die eindigen in een pad, zijn over het algemeen niet langer dan 75 meter.
- 4 Op één of twee strategische plekken is het groen langs de weg ruimer, zodat een verblijfsgebied ontstaat.
- 5 De zijde grenzend aan het centrumgebied onderscheidt zich niet van de overige bebouwing in de woonbuurt (geen formele rand).

## 5.1 Architectuur van de woonbuurten

Iedere woonbuurt kent een gevarieerd woningbouwprogramma met diverse markt- en cliëntwoningen. De verschillende woningtypen zijn min of meer willekeurig over de buurt verdeeld. Het is belangrijk dat de buurt als ensemble één uitstraling en sfeer krijgt. Het uitgangspunt is dat één architect alle woningen binnen een buurt ontwerpt. Uitzondering hierop zijn de cliëntwoningen en de vrije kavels.

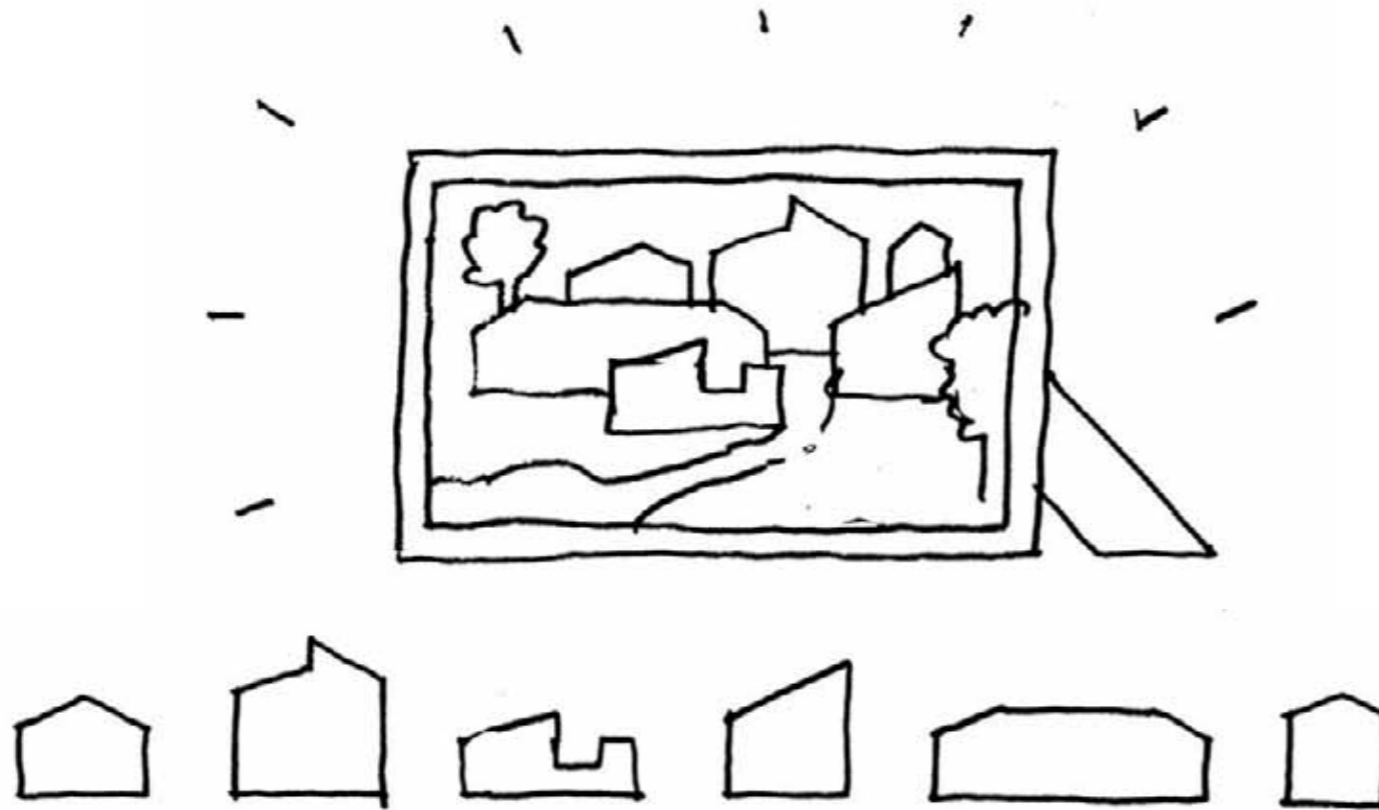
Het is van groot belang dat de vormgeving en materialisatie van alle woningen (zowel cliëntwoningen als markt- en vrije kavels) in de buurt op elkaar afgestemd zijn, zodat deze als één familie herkenbaar zijn. Binnen een familie variëren de woningtypen en vormen, maar zijn de stijl, vormgeving en materiaalgebruik overeenkomstig.

De cliëntwoningen hebben een vaststaande (doelmatige) vorm. De cliëntwoningen zijn echter als 'kameleon' aan te passen, doordat materiaal- en kleurgebruik flexibel zijn. Daarmee kan de architectuur van de cliëntwoningen afgestemd worden op de architectuur van de markt- en vrije kavels. Om de gewenste samenhang binnen een buurt te creëren worden een aantal middelen ingezet:

- In buurten waar een mix van cliëntwoningen en markt- en vrije kavels voorkomt, zijn platte daken en/of flauw hellende daken met riante overstekingen gewenst.

- Voor elke buurt is een eigen kleurenpalet opgesteld. De materialisatie van alle markt- en cliëntwoningen in een buurt dient binnen dit kleurenpalet te vallen.

Elke buurt krijgt zo een eigen karakter en is als ensemble duidelijk herkenbaar vanuit het centrale middengebied.



*Het uitgangspunt is dat één architect alle markt- en vrije kavels binnen een buurt ontwerpt (m.u.v. de vrije kavels). Daarmee ontstaat een familie van woongebouwen die duidelijk verwant zijn aan elkaar en in stijl, vormgeving en in materiaalgebruik sterke overeenkomsten kennen.*



*Karakteristieken van de architectuur van de cliëntwoningen zijn platte daken, ruime dakoverstekingen, horizontale belijning en strakke vormgeving (afbeelding HVDN architecten). De hoofdvorm is een vast gegeven, de materialen en kleuren zijn variabel, zodat deze zijn af te stemmen op de kleurenpaletten van de woonbuurten.*

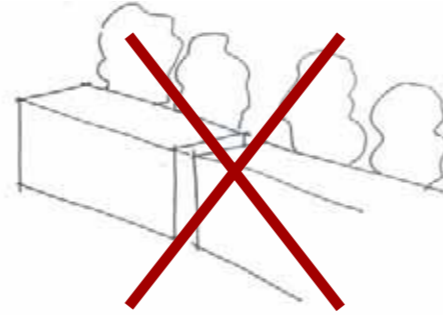
## 5.2 'Wonen in het bos'

Kenmerkend voor de woonbuurten is dat zij omgeven zijn door bos. Vanuit de woonbuurten moet het bos goed te ervaren zijn. De invulling van de architectuur kan bijdragen aan de ervaring van "wonen in het bos". De architectuur moet dan ook aansluiten bij de landschappelijke en bosrijke omgeving:

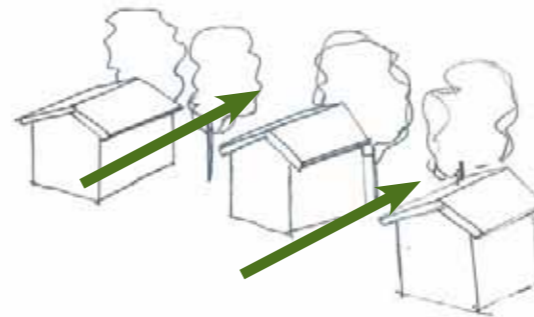
- Allereerst zorgen de korte, geknikte woonstraten in combinatie met de vrij geplaatste bebouwing ervoor dat er een ontspannen beeld ontstaat. De variërende rooilijnen versterken dit beeld.
- De straten kennen een gevarieerd beeld met afwisseling in typologie en kapvormen.
- Indien dezelfde typen naast elkaar komen te staan, dienen deze onderling te verschillen in vormgeving door een andere kapvorm en/of verschil in kleurstelling van het materiaalgebruik.
- Door lange aaneengesloten bouwblokken te vermijden, zijn er veel doorzichten naar boomgroepen en het omringende bos.
- De gebouwen hebben ruime dakoverstekken. Aanbouwen (die gekoppeld zijn aan het hoofdvolume) zijn mee ontworpen met het hoofdvolume en bij voorkeur zijn deze voorzien van een kap.
- De woningen zelf zijn geopend naar de omgeving. Om het informele beeld te versterken, vindt de overgang van de woning naar het omringende landschap geleidelijk plaats. Middelen om dit te realiseren zijn serres, veranda's, luifels, dakoverstekken, vlonders.
- De gebruikte materialen zijn natuurlijk en versterken het landschappelijke beeld. Terughoudende kleuren (gedekte tinten) zorgen ervoor dat er dat het groene karakter van de buurten op de voorgrond staat.



voorbeeld van natuurlijke kleuren



Lange aaneengesloten bouwmassa's dienen te worden beperkt, omdat zij het zicht op het bos belemmeren.



Door de vrij geplaatste bebouwing ontstaat een ontspannen beeld en zijn veel doorzichten naar het bos mogelijk.



De overgang van woning naar omgeving is geleidelijk.



De woningen hebben riante dakoverstekken.



Ook patiowoningen zijn kleinschalig en passen in het landschappelijke beeld.

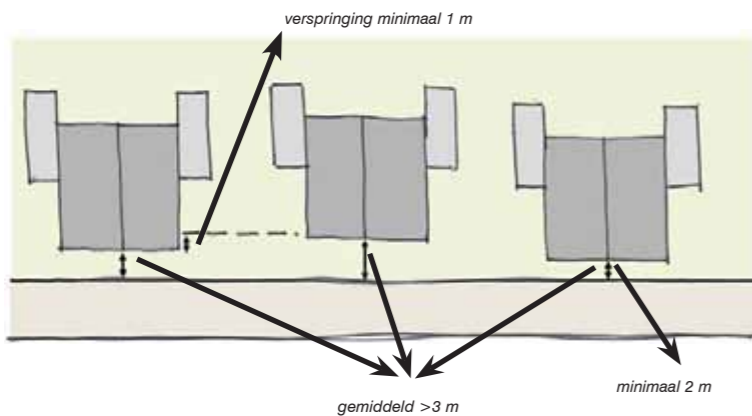


Er worden geen harde kleuren toegepast en alleen natuurlijke en voornamelijk lichte materialen.

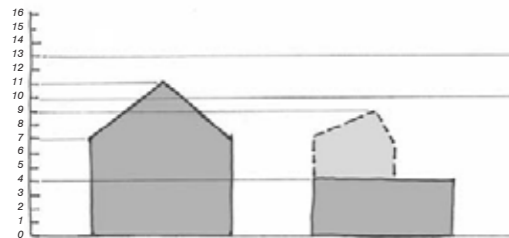




Doordat de woningen verschillend op de kavels geplaatst zijn ontstaat een ontspannen, informeel beeld. De woningen verschillen onderling in kapvorm en/of kleurgebruik.



Door minimale eisen aan de diepte van voortuinen te stellen, wordt het groene beeld in de woonstraten veilig gesteld.



Maximale bouwhoogtes voor woningen en patio-woningen

### 5.3 Richtlijnen

Hoewel de bebouwing in de verschillende woonbuurten anders zal worden vormgegeven wat betreft de stijl, materialisatie en kleur, gelden voor alle woonbuurten dezelfde regels waaraan de bebouwing moet voldoen. Binnen een woonbuurt zijn verschillende woningtypes te vinden. In principe gelden de richtlijnen voor alle woningen in de buurt. Voor sommige woningtypes en bij bepaalde buurten zijn echter enkele uitzonderingen gemaakt, welke hieronder ook worden toegelicht.

#### Plaatsing bebouwing

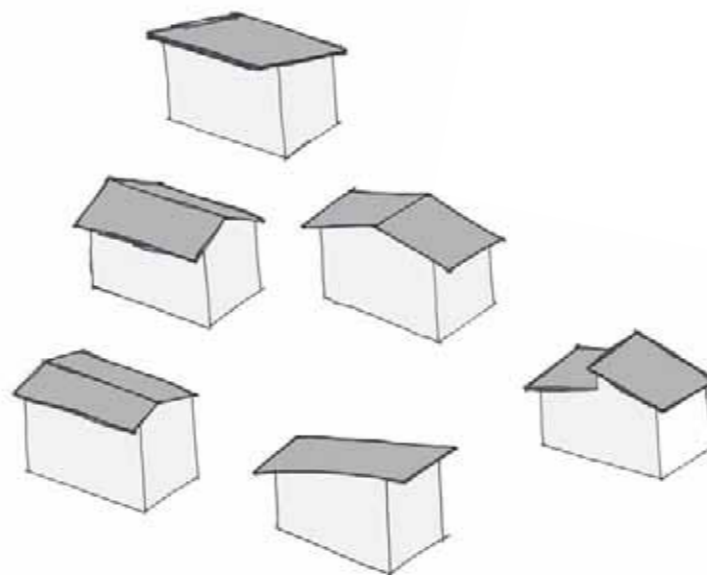
- In een woonstraatje is de minimale gemiddelde diepte van de voortuin 3 m. De afstand van de rooilijn tot de kavelgrens is minimaal 2 m.
- De rooilijn van naastgelegen hoofdvolumes verspringt minimaal 1 m. Een uitzondering hierop vormen patio-woningen.
- De voorzijde van de woningen is zoveel mogelijk op de openbare weg gericht.
- Er mogen geen exact dezelfde woningen naast elkaar staan; deze dienen in vormgeving (door een andere kapvorm en/of verschil in kleurstelling van het materiaalgebruik) van elkaar te verschillen.
- Deze principes gelden ook voor de woningen in de woonbuurtjes die aan de hoofdontsluitingswegen liggen (aan het centrumgebied grenzen).

#### Bouwhoogte

- De woningen hebben een maximale goothoogte van 7,5 m en nokhoogte van 11 m.
- Uitzondering hierop vormen patio-woningen die een bouwhoogte van maximaal 4 m hebben, waarbij incidentele opbouwen tot 9 m zijn toegestaan.

### Kappen & dakoverstekken

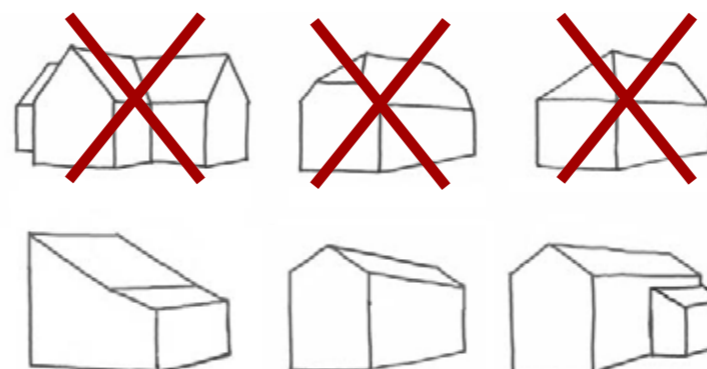
- Alle hoofdvolumes zijn voorzien van dakoverstekken. Dit dakoverstek heeft bij voorkeur een royaal karakter en is tenminste minimaal 0,4 m breed.
- Platte daken zijn toegestaan, mits deze voorzien zijn van dakoverstekken, zoals hierboven beschreven.
- In buurten waar een mix van cliëntwoningen en marktelingen voorkomt, zijn platte daken en/of flauw hellende daken met riante overstekken gewenst.
- De maximale toegestane dakhelling is 35 graden.
- Indien een kap wordt toegepast, dan dient deze een 'eenvoudige' vorm te hebben in de lengte- of dwarsrichting. Afschuiningen zijn niet toegestaan.



Binnen de gestelde richtlijnen zijn vele kapvormen denkbaar

### Dakkapellen

- Aan de straatzijde zijn optionele dakkapellen meeontworpen in de architectuur. Deze dakkapellen staan in een goede verhouding met het totaalontwerp. (geen buitenproportionele toegevoegde 'dozen')
- Later toegevoegde dakkapellen zijn aan de straatzijde alleen toegestaan indien uitgevoerd naar het oorspronkelijke ontwerp van de architect. Andere posities op het dakvlak en vormgeving anders dan oorspronkelijk ontworpen is uitdrukkelijk niet toegestaan.



De kappen hebben een eenvoudige vorm. Kapvormen met 'afschuiningen' zijn niet toegestaan.



De woningen hebben een flauw hellend dak.



De woningen hebben een ruim dakoverstek van minimaal 0,4m.



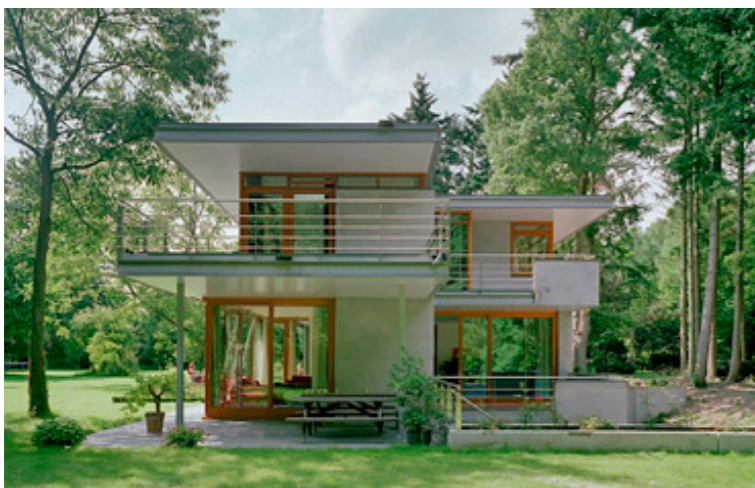
Aan de straatzijde zijn (optionele) dakkapellen meeontworpen: zij staan in goede verhouding met het totaalontwerp.



Natuurlijke materialen in gedekte kleuren bepalen het beeld van de woonbuurten in het bos.



Dakoverstekken, balkons en veranda's maken een geleidelijke overgang naar het landschap.



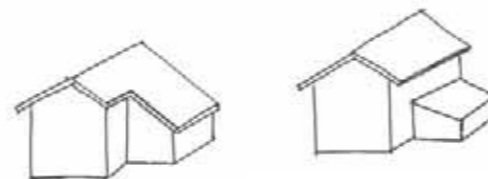
Ook door horizontale belijning in de gevel vindt de overgang naar het landschap geleidelijk plaats.



De geleding van de bouwmassa's is horizontaal.



Naast dakoverstekken kan ook horizontale belijning in de gevel bijdragen aan horizontaliteit.



Bijgebouwen zijn onderdeel van het hoofdvolume en/of komen qua vormgeving en stijl overeen met het hoofdvolume.

### Bouwmassa

- Wanneer het hoofdvolume meer dan 18 m breed is dient dit volume duidelijk geled te zijn in kleinere volumes door bijvoorbeeld een duidelijk verspringende voorgevel/rooilijn.

- T.b.v. informele overgang naar het landschap zijn aan alle zijden veranda's, serres, balkons etc. toegestaan, mits geïntegreerd met het hoofdvolume.

- De geleding van alle bouwmassa's is horizontaal.

- Zijgevels die grenzen aan openbaar gebied hebben een open en informeel karakter: geen gesloten gevels op de hoeken.

### Aanbouwen

- Aanbouwen (die gekoppeld zijn aan het hoofdvolume) zoals garages zijn meeontworpen met het hoofdvolume. Bij voorkeur zijn deze voorzien van een kap.

- Wat betreft vormgeving, stijl en materialisatie sluiten de bijgebouwen aan bij het hoofdvolume.

- Aanbouwen grenzend aan de erfgrans aan openbaar gebied zijn niet toegestaan. Ten opzichte van de erfgrans aan het openbaar gebied dient minimaal 2,5 m afstand gehouden te worden.

### Materialisatie

- Voor de materialisatie van de woonbuurten zijn alleen natuurlijke materialen in gedekte kleuren toegestaan.

- De verwantschap van alle woningen binnen een woonbuurt komt tot uitdrukking in de vormgeving, materialisatie en kleurstelling (5.4).

- Indien enkele woningen door een andere architect ontworpen worden dient de vormgeving en materialisatie aan te sluiten bij de overige woningen in de buurt (dit geldt onder meer voor de vrije kavels).

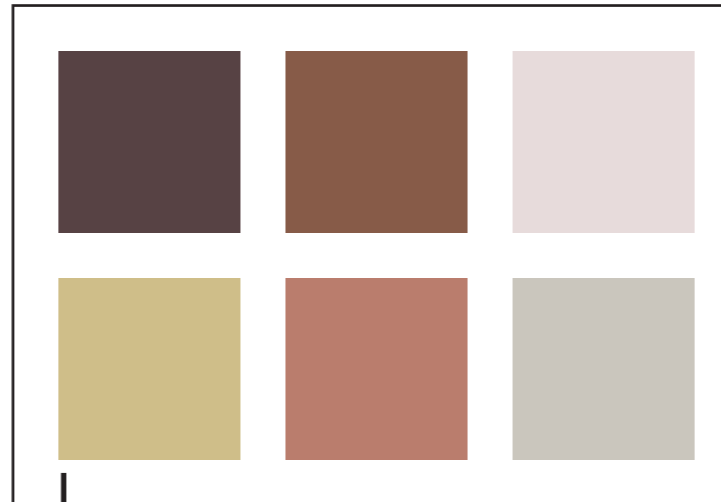
#### 5.4 Kleurenpalet per buurt

Per woonbuurt is een kleurenpalet vastgesteld. De materialisatie van de woningen dient afgestemd te zijn op het voor de buurt geldende kleurenpalet. Zo zal in buurt 1 een bruinige tint overheersen, terwijl in buurt 5 grijze en blauwe tinten nadrukkelijk aanwezig zijn. De architect kan binnen de gestelde richtlijnen en het geldende kleurenpalet een eigen invulling geven aan de architectuur van de woningen. Er wordt naar gestreefd om ook de beplanting in de buurt aan te laten sluiten bij het kleurenstelling van de buurt.

- Al het schilderwerk (kozijnen, deuren, daklijsten) en keimwerk moet aansluiten bij het palet van de buurt.

- Bij voorkeur behouden materialen hun natuurlijke kleur en structuur ( te denken valt aan hout, leien, metaal, baksteen), zodat wordt aangesloten bij de natuurlijke omgeving.

- Bij voorkeur hebben de toegepaste kleuren een gedekte tint en geen felle tint.



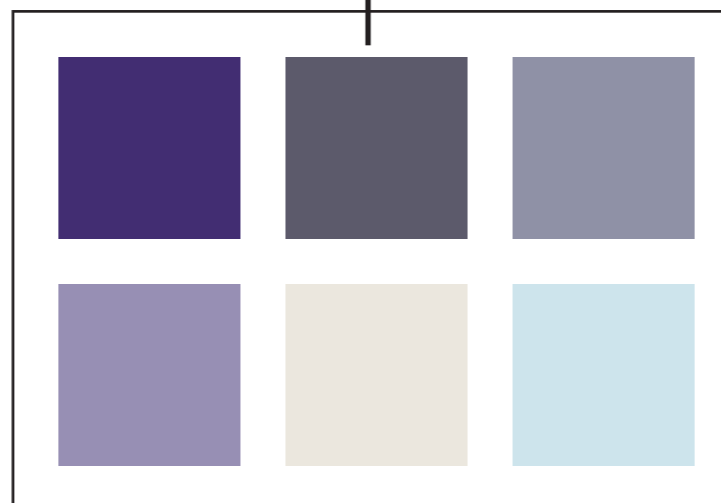
Buurt 1: buin-grijs kleurenpalet



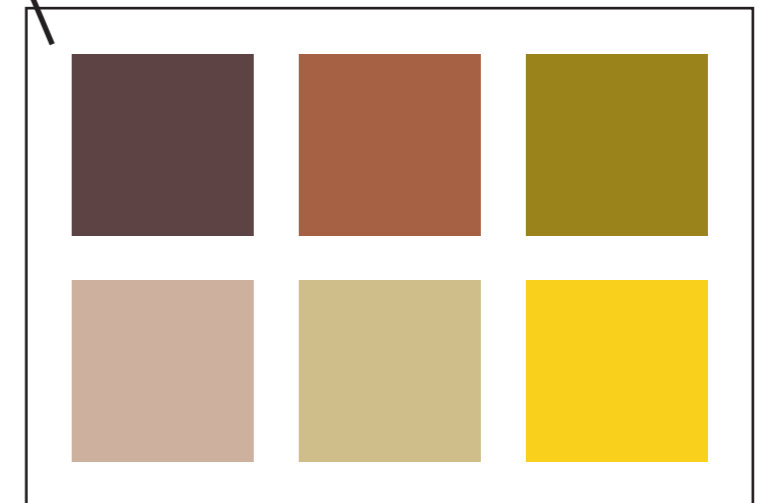
Buurt 2: groen-grijs kleurenpalet



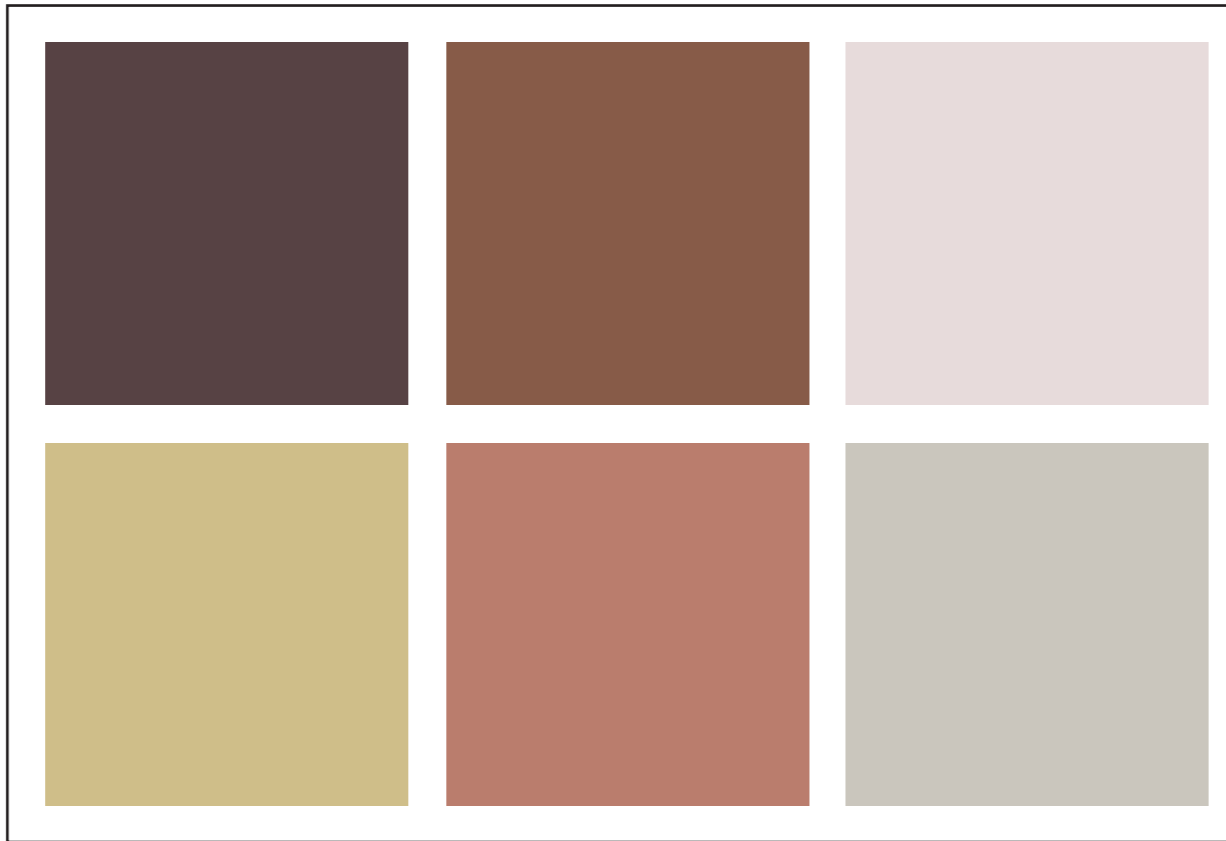
Buurt 3: rood-paars kleurenpalet



Buurt 5: blauw-grijs kleurenpalet



Buurt 6: bruin-oker kleurenpalet



Woonbuurt 1: buin-grijs kleurenpalet

Buurt 1

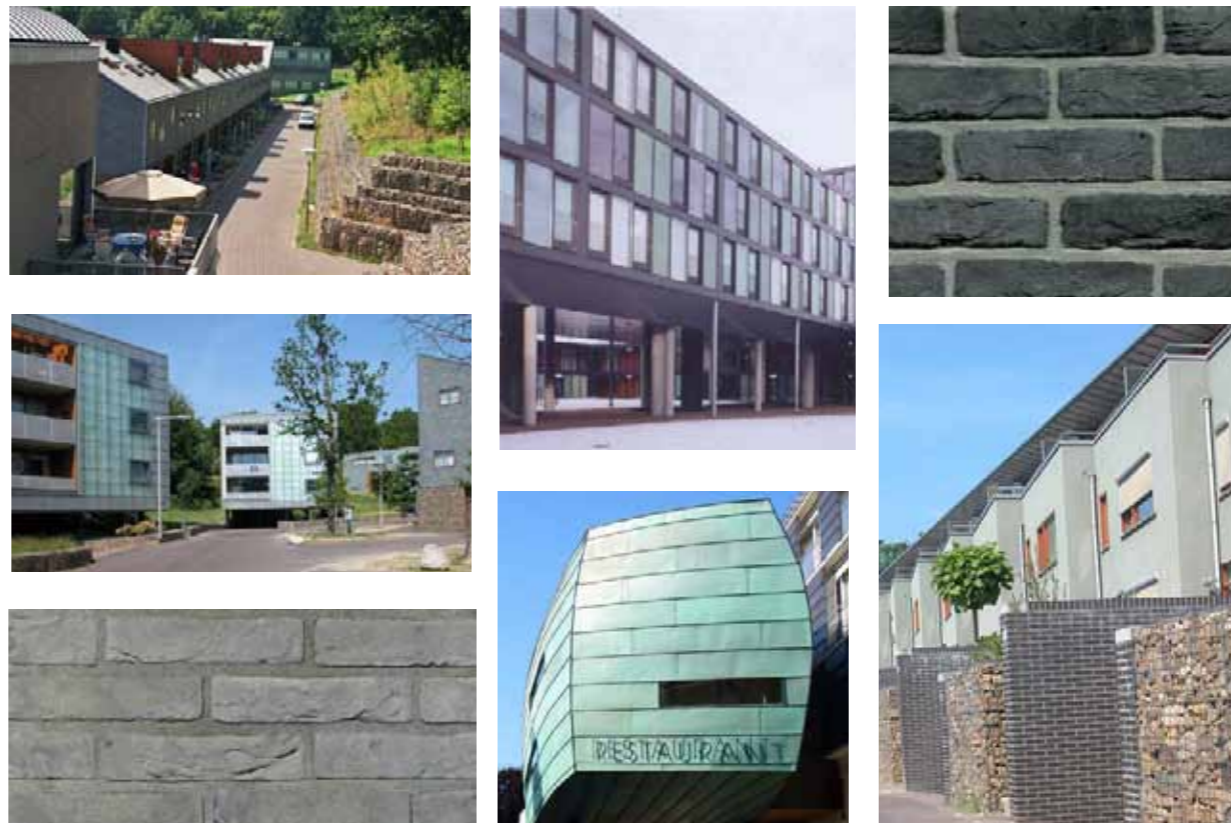


Voorbeelden van gebouwen in vergelijkbare kleurstelling

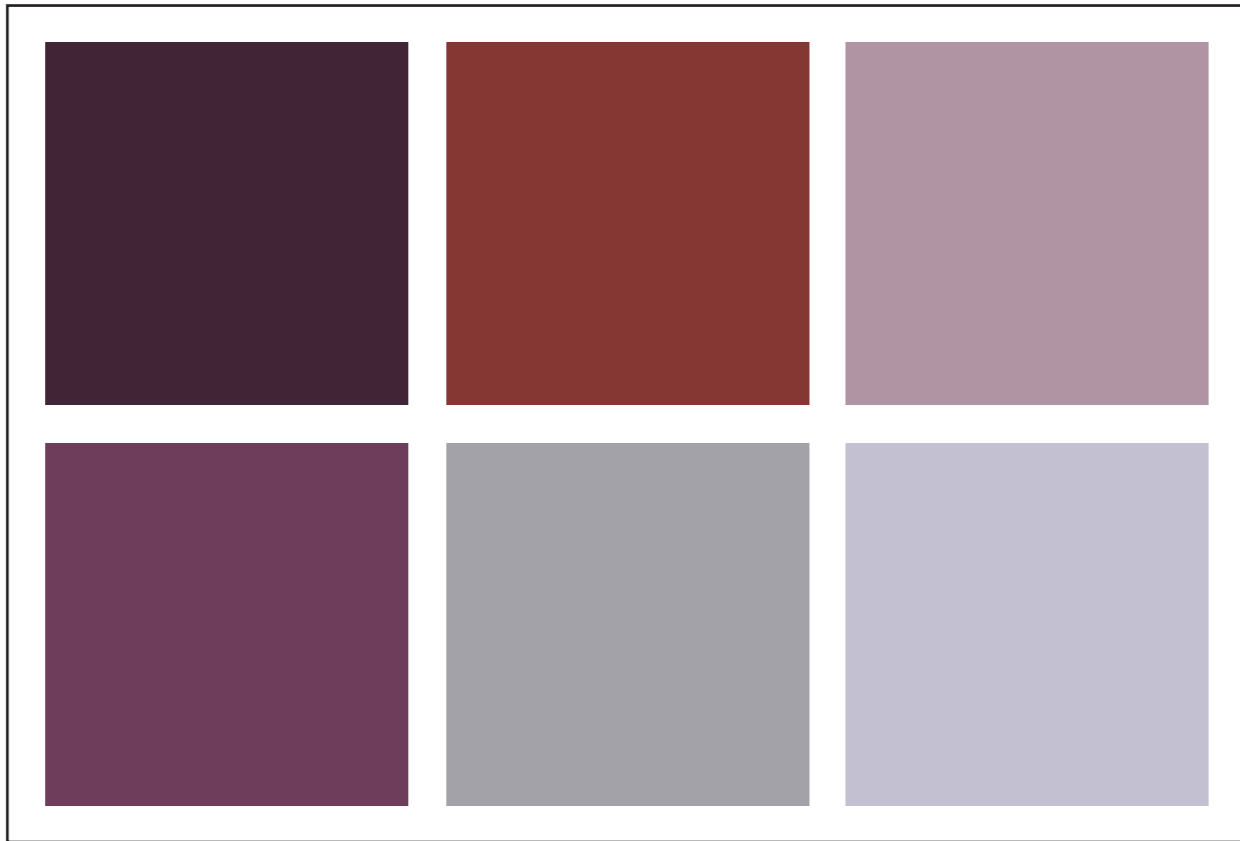
Buurt 2



Buurt 2: groen-grijs kleurenpalet



Voorbeelden van gebouwen in vergelijkbare kleurstelling.



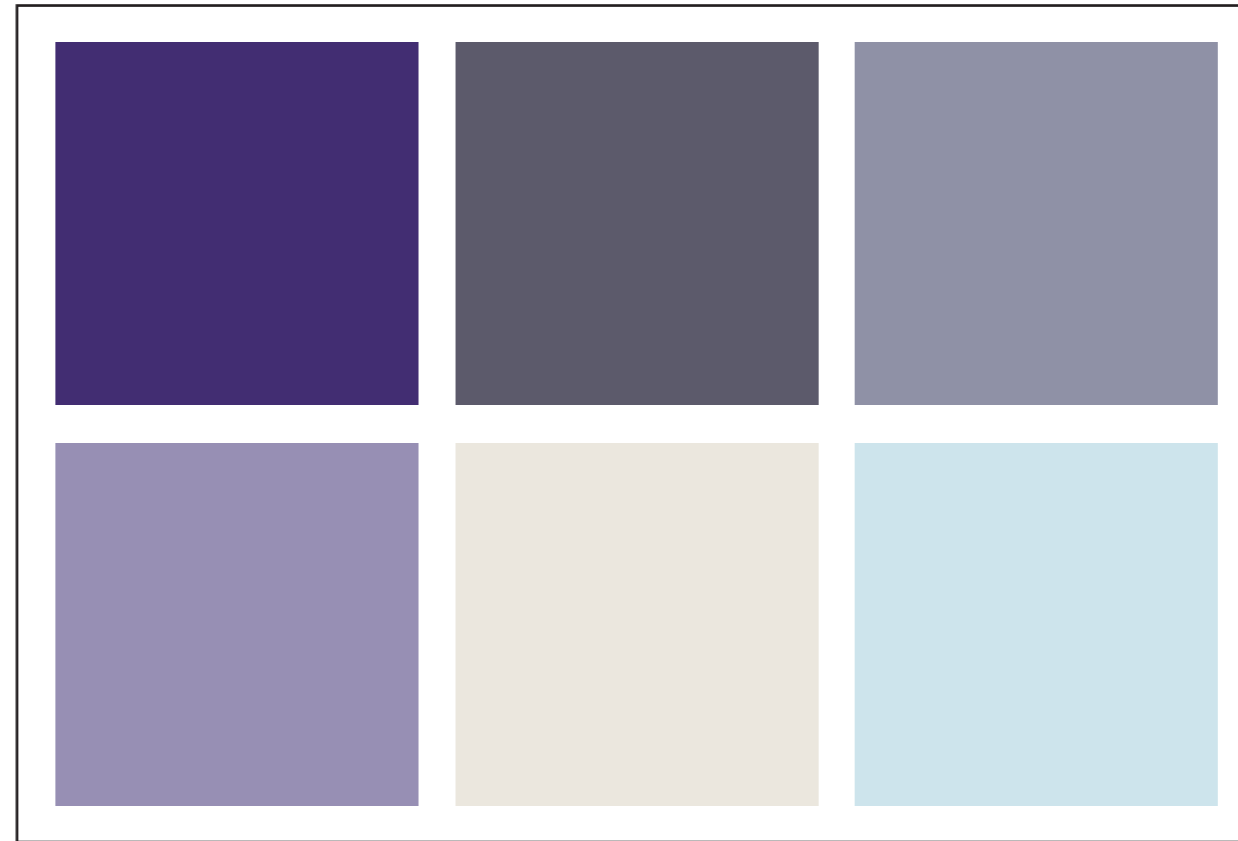
Buurt 3: rood-paars kleurenpalet

Buurt 3



Voorbeelden van gebouwen in vergelijkbare kleurstelling.

Buurt 5



Buurt 5: blauw-grijs kleurenpalet



Voorbeelden van gebouwen in vergelijkbare kleurstelling.





Buurt 6: bruin-oker kleurenpalet

Buurt 6



Voorbeelden van gebouwen in vergelijkbare kleurstelling.

## 6 Inrichting openbare ruimte woonbuurten

Vanwege de ligging en de ontsluitingsstructuur van de woonbuurten heeft elke woonbuurt drie typen (weg)profielen, te weten de hoofdnerf, de nerven en de rand (6.1). Het kenmerk van met name de hoofdnerf en de nerven is dat dit slingerende/ knikkende wegen zijn. In tegenstelling tot de architectuur in de woonbuurten, is de materialisatie van de paden en wegen in alle woonbuurten hetzelfde (6.2).



*De smalle klinkerwegen hebben aan weerszijden gras met daarin willekeurig geplaatste bomen. Het omringende bos is goed voelbaar.*



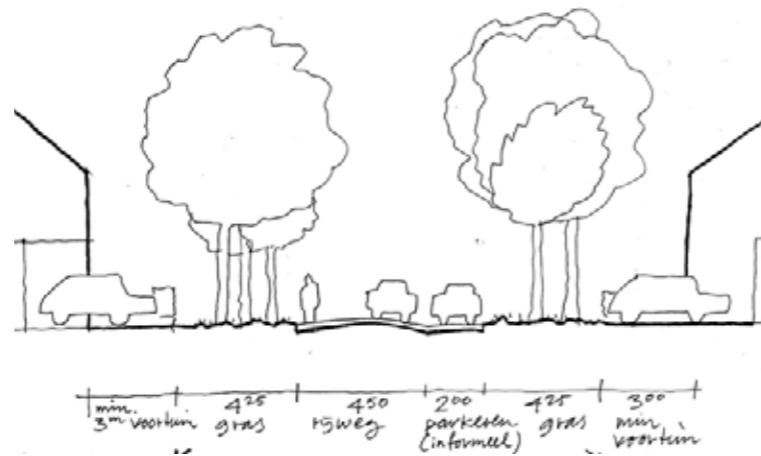
*De wegen in de buurtjes zijn smal, geknikt en er zijn geen aparte voetpaden. Daardoor is er veel ruimte voor groen en bomen. Het bos is op de achtergrond voelbaar.*

## 6.1 Profielen binnen de woonbuurten

### De hoofdnerf

De hoofdnerf is een erftoegangsweg. Deze onderscheidt zich van de andere nerven door een breder profiel, namelijk gemiddeld 15m. Binnen dit profiel is er een rijbaan van 4,5 m breed. Er zijn geen aparte voetpaden. Hierdoor krijgt de hoofdnerf een groen karakter met brede groene gazons en diverse boomgroepen die het thema "wonen in het bos" versterkt. De breedte van de groene gazons varieert. Langs de rijweg, in de binnenbochten, liggen parkeerstroken in het groen. De openbare ruimte is van de privé tuinen gescheiden door middel van lage groene erfscheidingen, die het groene beeld versterken. Daar waar zij- en achtertuinen aan de hoofdnerf grenzen, bieden hogere groene hagen privacy aan de bewoners.

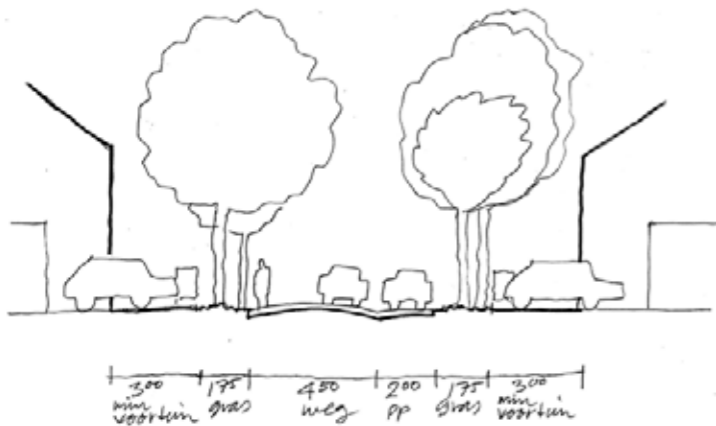
Op sommige plekken is het profiel ruimer en meer ontspannen. Deze plekken bieden ruimte voor accenten zoals een solitaire boom, een boomgroep of een accent in de bebouwing en kan worden ingericht als speelplek.



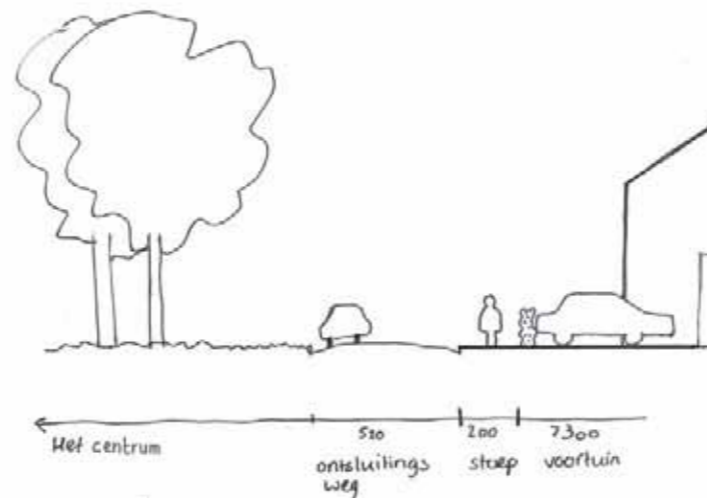
Principe profiel van de hoofdnerf (min. 15 m breed). De weg slingert: de breedte maten van de grasstroken varieert sterk.

### De nerven (woonstraatjes)

De nerven zijn korte straatjes die zijn te bereiken via de hoofdnerf. De nerven lopen door het bos in, tot buiten de woonbuurt; hier zijn ze dan alleen toegankelijk voor voetgangers. Dit betekent dat de korte nerven, die over het algemeen niet langer zijn dan 75 m, voor autoverkeer doodlopend zijn. De woonstraten hebben een smaller profiel dan de hoofdnerf, namelijk 10 m. Ook binnen dit profiel is de rijbaan 4,5 m breed en zijn er geen aparte voetpaden. Wel bevinden zich langs de rijbaan parkeerplaatsen en groene gazons die variëren in de breedte. De begeleidende erfscheidingen versterken het groene beeld. De woonstraten zijn geknikt en in principe maximaal 75 m lang. De woonstraatjes komen uit in het bos en lopen daar verder als wandelpaden.



Principe profiel van de woonstraatjes (gem. 10 m breed). De weg slingert: de breedte maten van de grasstroken varieert sterk.



Principe profiel van de rand. De woonbuurten zijn geopend naar het groene centrumgebied.

### De rand

Voor de herkenbaarheid van de woonbuurten is het belangrijk dat deze vanaf de secundaire ontsluitingsweg goed zichtbaar zijn. Slechts één zijde van de woonbuurt grenst aan deze weg. Naast de rijbaan is in dit profiel ruimte voor aparte voetpaden. Omwille van de herkenbaarheid van de woonbuurten zijn aan de rand alleen lage groene erfscheidingen toegestaan.

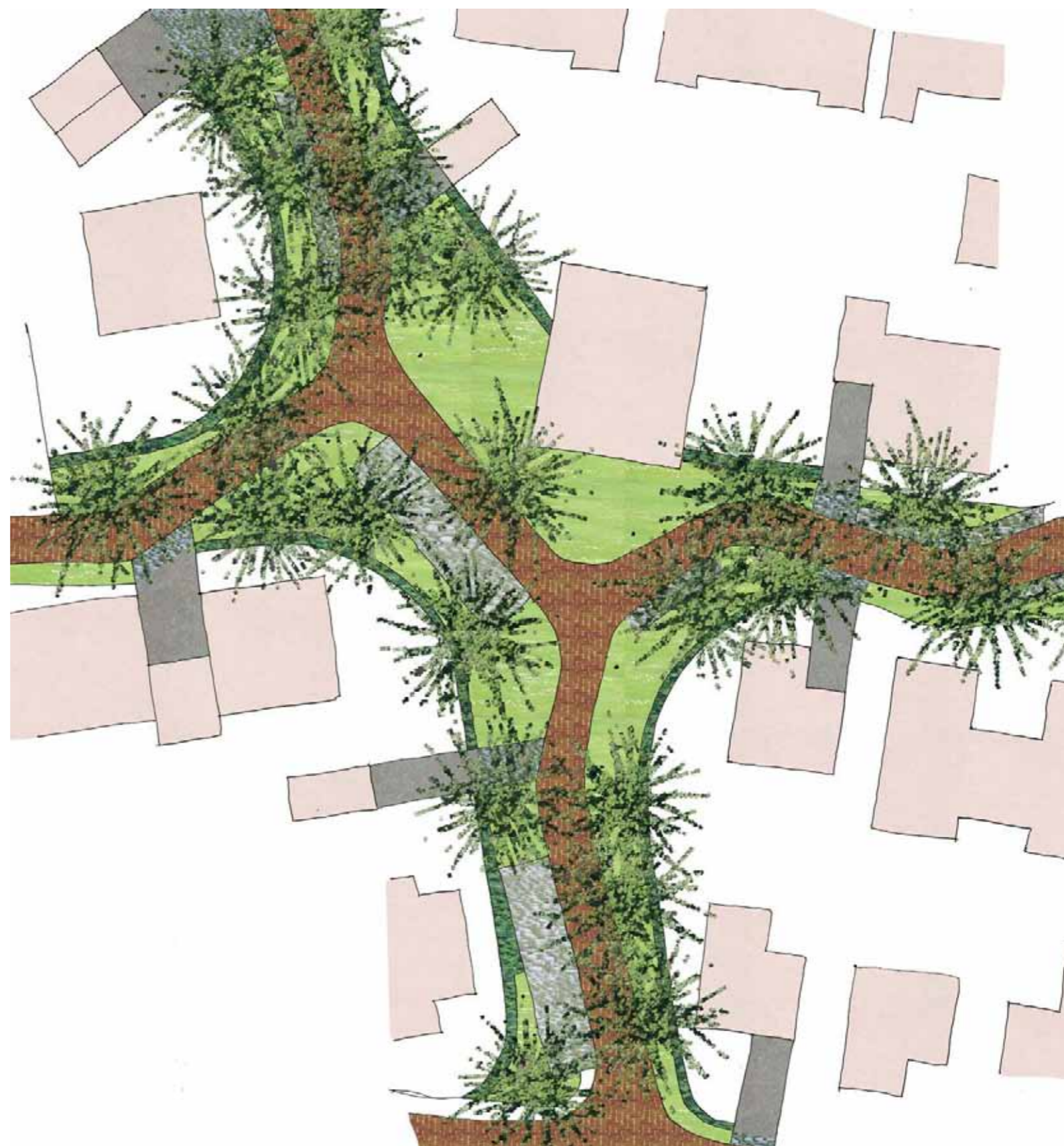
## 6.2 Materialisatie openbare ruimte

### Straten

- De woonbuurtjes hebben een informele uitstraling met een smalle rijbaan van 4.5 m breed.
- De rijbaan is uitgevoerd in roodbruine gebakken klinkers.
- De openbare ruimte, uitgezonderd de rijbaan en de parkeervakken, is uitgevoerd als gras.

### Groen

- In alle buurten worden dezelfde bomen en struiken toegepast.
- In de groene gazons zijn boomgroepen en struiken geplaatst. De soorten van de bomen sluiten aan op de bestaande soorten in het bos. Het zijn berken, lindes, eiken en esdoorns.
- De struiken zijn passend bij het landschap van bos en zee, het zijn de soorten roos, bergden en krentenboompje.
- Elke buurt kent een ander soort haag als erfafscheiding. Er wordt verwezen naar het inrichtingsplan voor de indeling hiervan.



De wegen hebben een geknikt karakter, links en rechts ervan zijn in het gras op willekeurige wijze boomgroepen geplaatst.



*Rozenstruiken en bergdennen en krentenboompjes staan verspreid in de buurt.*



*De parkeerplaatsen in openbaar gebied zijn uitgevoerd in grasbetonkeitegels, zodat het beeld van groene gazons zoveel mogelijk gehandhaafd blijft.*



*In het straatmeubilair komen natuurlijke houten materialen terug, die passen bij de bosrijke omgeving.*



*Losse bomen in grasbermen sluiten aan bij het bos.*



*In alle woonbuurten wordt dezelfde armatuur voor de verlichting gebruikt: KIO+consis.*

### **Parkeren**

- Marktwoningen hebben tenminste één en zo mogelijk twee opstelplaatsen op eigen terrein (voor de garage). Bij meerdere opstelplaatsen worden deze bij voorkeur achter elkaar en niet naast elkaar gesitueerd. Dit om een stenig karakter en een beeld met veel auto's in de straat te voorkomen.

- Voor de cliëntwoningen zijn parkeerplaatsen haaks op de rijbaan in de openbare ruimte gesitueerd, in de nabijheid van de gebouwen.

- Bezoekers parkeerplaatsen in de woonstraten krijgen ruimte in de vorm van korte stroken langsparkeren langs de rijbaan.

- Parkeerplaatsen in het openbaar gebied zijn uitgevoerd in grasbetonkeitegels, zodat er een zo groen mogelijk beeld ontstaat.

### **Straatmeubilair**

- De openbare ruimte wordt in alle woonbuurten op dezelfde manier verlicht. Het armatuur voor de woonbuurten is de KIO+consis van leverancier Schröder.

- Het straatmeubilair bestaat uit onder andere banken, afvalbakken en (afneembare) afzetspalen. Voor het straatmeubilair wordt zoveel mogelijk uitgegaan van natuurlijke houten materialen, aansluitend bij de bosrijke omgeving. De overdekte bushaltes hebben een transparant uiterlijk, het bos moet voelbaar zijn.

- Het straatmeubilair bestaat uit een gedekte antracietgrijze kleur (RAL 7016). Deze kleur voegt zich eenvoudig naar de natuurlijke omgeving en de verschillende gevelstenen.

### Speelplekken

- Voor kinderen ouder dan 6 jaar wordt een grote speelmogelijkheid in het groene centrumgebied voorzien.
- Op sommige plekken langs de hoofdnerf in een woonbuurt is het profiel ruimer en is er ruimte voor speelplekken.
- Elke woonbuurt heeft minimaal één centraal gelegen plek.
- Bij deze centraal gelegen plekken worden zo mogelijk speelaanleidingen en -toestellen met een natuurlijk karakter geplaatst.



Ook de speelaanleidingen hebben een natuurlijk karakter.



Centrale plekken: in de groene verbrede ruimtes centraal in de buurt.

### Inritten

- Om het groene karakter te behouden moeten de inritten zo weinig mogelijk het beeld van gazons en groene erfscheidingen doorbreken.
- Inritten en entrees naar de woningen vallen samen, om zo weinig mogelijk onderbrekingen in de groene erfscheidingen te hebben.
- Inrit naar één opstelplaats/garage max. 3 m breed.
- Inrit naar twee opstelplaatsen naast elkaar max. 4.5 m breed.



De erfscheidingen rond de woningen hebben een groen karakter.



De hagen op de erfafscheidingen aan de zij- en achtertuinen worden verduurzaamd met een hekwerk.



De hagen op de erfafscheidingen aan de voortuinen worden aangeplant met palen en staaldraden. In dit voorbeeld een haag van haagbeuk, *Carpinus x betulus*.



Afvalinzameling: opstelplekken langs de weg



### Erfafscheidingen

- Alle erfafscheidingen (bij markt woningen, cliëntwoningen en vrije kavels) die grenzen aan het openbaar gebied worden gevormd door groene hagen.

- Alle hagen zijn 0.8 m breed.

- Om het onderscheidende karakter van de woonbuurten te versterken, wordt er per buurt een ander type haag gekozen dat in de gehele woonbuurt wordt toegepast.

- Erfafscheidingen grenzend aan de openbare weg zijn alleen toegestaan in de vorm van een groene haag van max. 0.6-0,8 m hoog.

- Een uitzondering vormen achtertuinen die grenzen aan de openbare weg. Daar is een groene haag van max. 1.8 m hoog toegestaan.

- Erfafscheidingen grenzend aan de (openbare) bosrand zijn alleen toegestaan in de vorm van een groene haag van max. 1,2 m hoog. Dit geldt zowel voor de voortuinen, als ook voor achter- en zijtuinen die grenzen aan de bosrand.

- De hagen van 1.2 en 1.6/1.8 m hoog worden verstevigd met een donkergroen hekwerk, type Alu-mat Medium, leverancier Alura Hekwerk.

- De lage hagen in de voortuinen, 0.6 m hoog, wordt aangebracht met hardhouten palen en staaldraad.

- Erfafscheidingen tussen de onderlinge kavels, die haaks op de openbare weg liggen, bij voorkeur uitvoeren in een groene haag zoals het soort in de voortuin.

- Voor de overige erfafscheidingen (d.w.z. erfafscheidingen tussen rug aan rugwoningen die niet aan openbaar gebied grenzen) zijn geen regels opgesteld.

- Schuttingen aan de openbare weg zijn strikt niet toegestaan.

- Alle hekwerken in de woonbuurten zijn van hetzelfde type, Alu-mat, Alura hekwerk.



*Artist impression van de hoofdnerf ter hoogte van de speelplek in buurt 1. (bron: Studio i2/Rietvink architecten)*





Artist impression van de inrichting van de openbare ruimte in een woonbuurt: het geheel van groene gazons met boomgroepen, hagen en smalle klinkerstraatjes past goed in de bosrijke omgeving. (bron: Studio i2/Rietvink architecten)



*Artist impression van één van de woonstraatjes in buurt 1. (bron: Studio i2/Rietvink architecten)*



Artist Impression, vogelvlucht van buurt 1. (bron: Studio i2/Rietvink architecten)